

STANDARD

EKONOMİK VE TEKNİK DERGİ

YIL : 7

SAYI : 84

ARALIK 1968

İÇİNDEKİLER

Sayfa

1930 - 1970, 1955 - 1970,	
1960 - 1970	3
TSE'den haberler	5 - 9
B. Amerika'da uluslararası ölçü standartlarına geçişte gelişmeler	11
Kerestelik kara kavak tomuruğu standardı	14-15
Organik yer döseme kaplamaları veya örtüleri mekanik aşınma dayanımlarının tayini standardı	16-17
IEC/TC 54 ve 54 A Komiteleri toplantıları	18-20
IEC'nin Ankara toplantıları ve Türk sanayicilerine özel çağrı	21
Amerika'da Standardın 50. yılı kutlandı	22-23
NBS Lâboratuvarlarında	25
Standardizasyon endüstriyesinde önemli bir araçtır	27

Summary Of Contents 29-32

NECATİBEY CADDESİ
ANKARA

31 Aralık 1968 tarihinde basılmıştır.

STANDARD

*Sayın okurlarının
Şeker Bayramını
ve
Yeni yılını
kutlar*

AYIN İÇİNDEN

Aralık ayı içinde USASI 50. yıl toplantıları ABD nde yapıldı, ISO ve TSE Başkanı Faruk A. Sünter de davetli olarak bu toplantılara katıldı. 50. yıl ile ilgili törenler hakkında bu sayımızda geniş bilgi veriyoruz. Bu vesile ile, ABD nin ondalık ölçü sisteminin kabulü üzerinde bir yazı bulacaksınız.

Ay içinde, TSE'de IEC'nin bazı alt komitelerinin toplantıları da yapılmış, bu arada bir de sergi açılmıştır.

Ayın son günlerinde alınan önemli bir uluslararası habere göre, TSE, yeniden üç yıl için ISO Konseyi üyeliğine seçilmiştir. Bu seçim, hiçbir ülkeye nasip olmayan mutlu bir sonuçtur. Böylece üç RCD ülkesi de Konsey üyesi bulunmaktadır.

Bu sayının başyazısı çok önemli konulara değinemektedir. 1970 yılında, ISO Genel Kurul toplantısının Ankara'da yapılması kararlaştırılmıştır. Başyazarımız, bu önemli toplantıya dikkati çekmekte ve ilgilileri yardıma çağrımaktadır.

Ay içinde yayınlanan 1969 yılı Programında standard konusuna büyük önem verilmiştir. Programa göre, «Kamu kuruluşları, ihalelerinde Türk standartı yayınlanmış konularda Türk Standardları Enstitüsünden alınan uygunluk belgesini arayacaktır.»

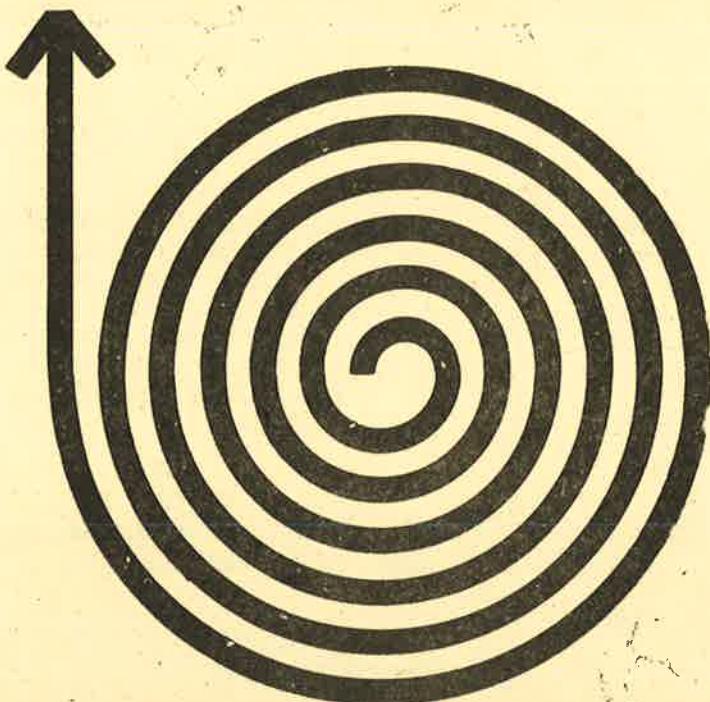

Bu sayıda, Almanya'da yapılan bir seminer hakkında da bir yazı sunuyoruz.

STANDARD

Devamlı olarak

Gelişen imalat Gelişen kalite Gelişen servis

Kendi sahasında Türkiyenin en güçlü ve modern teşkilatını kurarak 11 yıldan beri çeşitli elektrikli ev aletleri imal eden ARÇELİK, kalitesini geliştirmiş, fiyatlarını indirmiş ve böylece kaliteli mamullerinin uygun fiyatlarla satın alınabilme imkânını halkımıza sağlamıştır.

Diger taraftan memleket çapındaki ARÇELİK Servisi, Arçelik sahiplerinin her türlü bakım ve parça ihtiyacını anında karşılayarak Arçelik mamlillerinden azamî randıman almanızı sağlamaktadır. Eskiden vitrinlerde seyredilen mamuller şimdi Arçelik sayesinde en mütevazı Türk yuvesinde dahi sevinçle kullanılıyor...

Türk halkın mutluluğunu sağlıyor.

ARÇELİK

Hergün dünden ilerde

1930 - 1970

1955 - 1970

1960 - 1970

Faruk A. SÜNTER

Bu satırları okurken artık 1968 yılını ar-
kada bırakmış, 1969 yılına girmiş ve 1970 yi-
linin eşiğine doğru yol almış bulunuyoruz.

Standard çalışmaları yönünden geçen
1968 yılının bir bilançosunu yapmak istersek
görürüz ki, Türk Standardları Enstitüsü stan-
dard hazırlama işlerine yine hızla devam et-
miş, Devlet Planlama Teşkilatı bu konuda Ens-
titüye yine bir çok görevler vermiş, laboratu-
varları resmî ve özel sektörde faydalı çalışma-
lara başlamış, yayınları ve toplantıları ile TSE,
standardlaşdırma işlerini, faydalarnı, bu konu-
nun kalkınmanın temelinde aldığı özel ve önem-
li yeri, kamu oyuna biraz daha tanıtmak im-
kânını bulmuştur.

Bu arada, milletlerarası teknik komite
toplantılarının yurdumuzda yapılması sağlan-
mış, yurt dışında yapılan toplantılarla ihracat
mallarımızın «ortak standardları» yapılmırken
millî ihtiyaç ve isteklerimizin göz önünde tu-
tulması savunulmuştur.

Milletlerarası standardizasyon alanında
memleketimiz için en önemli üç olayın birincisi
Milletlerarası Standardizasyon Teşkilatı (ISO)
Başkanlığına üç yıl için seçilmiş bulunan Türk
Standardları Enstitüsü Başkanının 1968 yılı
başında bu sorumluluğu yüklenmesi ve bu işlerde
ilk çalışma yılını tamamlaması; ikincisi,
Türk Standardları Enstitüsü'nün, 1969-1971 dö-
nemi için bir defa daha ISO konseyine üye se-
çilmesi ve üçüncüüsü ise ISO'nun 1970 Genel Ku-
rul ve Kongresini Türkiye'de yapmayı karara
bağlamış olmasıdır. 56 memleketin bine yakın
temsilcisinin Ankara'da toplanması ile memle-
ketimiz standardizasyon alanında dünyada al-
mış olduğu önemli yeri pekiştirmekle kalmaya-
cak, bu işlerle ilgili memleketimiz aydınlarına
büyük faydalara sağlamken yurdumuzu tanıya-

cak ve tanıtacak yüzlerce seçkin dost edinilmesi-
ne de imkân verecektir.

1970 yılı, bu bakımından Türkiye'nin stan-
dard dünyasında yepyeni bir döneme girişini
alkışlayacaktır.

Cumhuriyet döneminde standard işlerimin
«Ticarette Taşınım Men'i ve İhracatın Mu-
rakabesi» kanunu ile 1930 yılında başladığı dü-
şünüürse, 1970 yılı, Türkiye'de standard çalışma-
lara başlamadan 40. ncı yıldır.

Türk Standardları Enstitüsü'nün 1955 yi-
linda ISO'ya üye olusunun 15inci yılı ve 1960
yılında kabul edilen 132 sayılı Kanuna göre ca-
alışmaya başlayan TSE'nin 10 uncu yıldır.

Türkiye'de standard çalışmalarının kırkıncı;

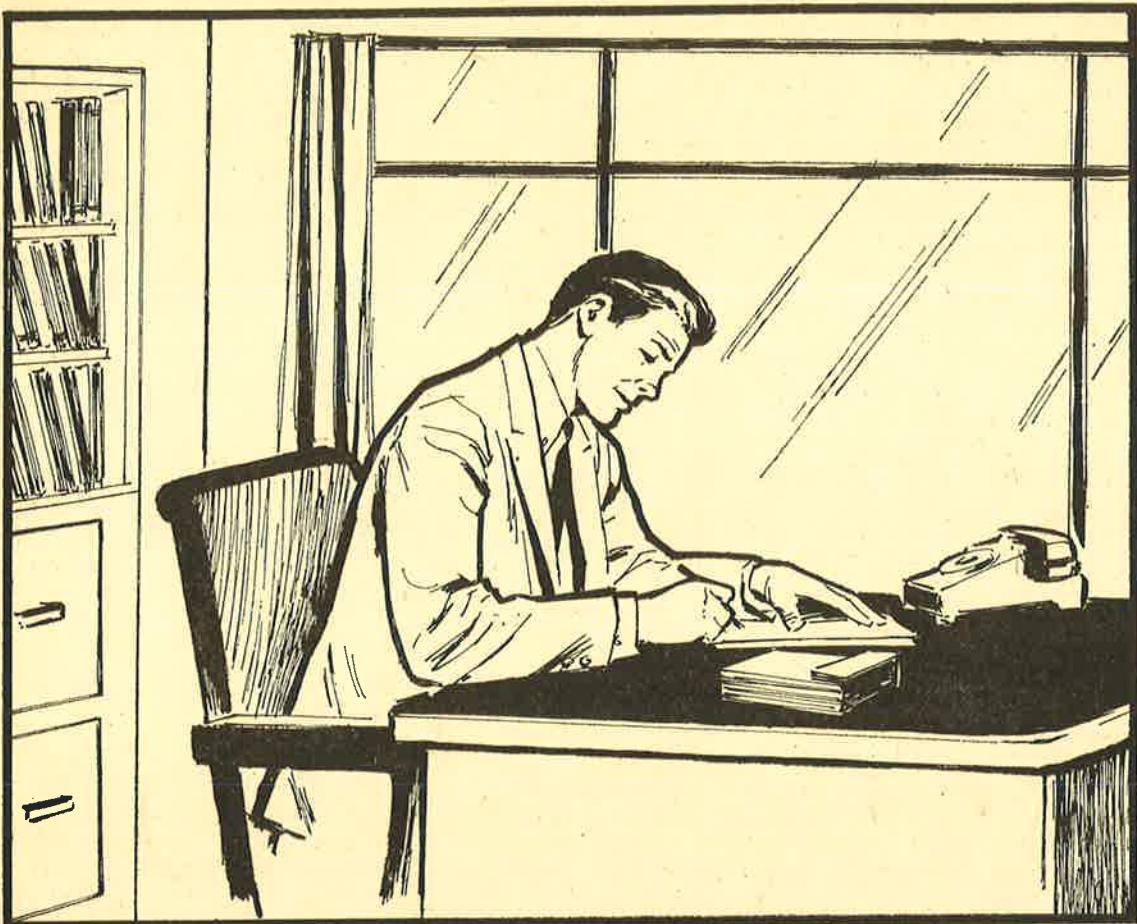
Türkiye'nin milletlerarası standard çalışma-
lara katılışının onbeşinci;

Ve TSE'nin kanunla tanınmasının onuncu
yıldönümü 1970 yılına rastlamaktadır.

Milletlerarası Standardizasyon Teşkilatı
(ISO) nun üç yılda bir yapılan kongresinin
1970 yılında Türkiye'de, Ankara'da yapılması
bu bakımından mutlu bir rastlantı, çağdaş dünya-
da daha iyi tanınmamıza vesile verecek fay-
dalı bir olay, dünyanın 56 ülkesinden iş ve sa-
nayı âleminde ün yapmış kimsenin, kalkınan
memleketimizde ilgilerini sağlayacak müstesna
bir fırsatı.

Şimdi, artık eşiğine geldiğimiz 1970 hazırlı-
klarına, milletce başlamak ve bu güzel imkâ-
ni yurdumuza en iyi şekilde kazandırmak için
herkesin elinden gelen yardımını esirgememesi
kutsal bir vatan borcudur.

Çalışırken ışığın rolü önemlidir...

Kötü ışık şartlarında çalışmak muhakkak ki gözleri yorar, randımanı düşürür.

İyi bir ışığın sağlanması büyük ölçüde pencere camlarının tertemiz olmasına bağlıdır.

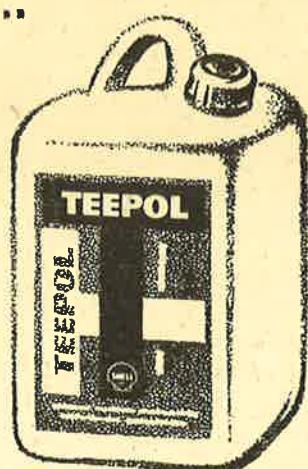
İşyerinizde camların temizliği için Teepol'e güveniniz. Teepol mayı deterjanı ile camlar pırıl pırıl olur, size daha bol ışık sağlar.

Teepol 4 kg. lik plastik ve 18 kg. lik teneke ambalajlarda satışa arz edilmiştir.

İşyerinizin temizliğinde Teepol'e güveniniz.

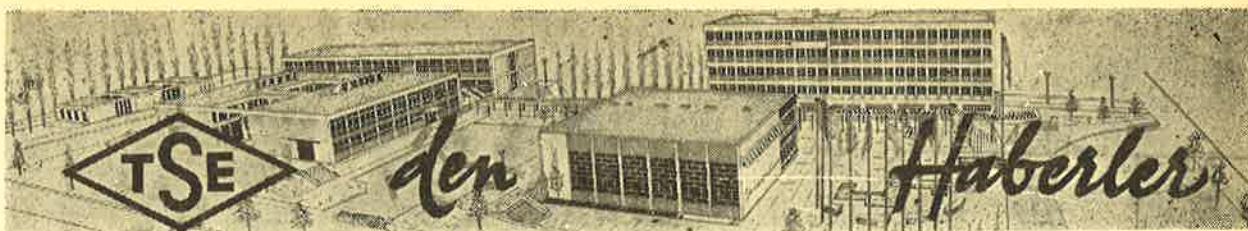

KIMYEVİ MADDELERİ

GRAFIKA

Standard — 174

«Menteşeler» standardı kabul edildi

Aralık ayı içinde bir kez 4-12.1968 de toplanan Teknik Kurul TS-142 No-hut Standardında yapılan değişiklikleri uygun bulmuştur.

Gündemdeki üç standard tasarımından ikisinin gelecek toplantıya bırakılmasına karar verildikten sonra Menteşeler standard tasarısı görüşülmüş ve kabul edilmiştir. Bu standard, bina ve bahçe kapıları ile pencere, masa ve dolap kapaklarında ve benzeri yerlerde kullanılan menteşeleri kapsamaktadır. Standarda göre, gemilerdeki menteşeler de kapsam içindedir. Standard, menteşeleri söyle tarif etmekte-

dir: «Menteşeler, kapı, pencere, masa, dolap ve benzerlerinin kapaklarını açılıp kapanacak şekilde tesbite yaranan mafsallı mammaldür».

TS 614 Mecburî Kılındı

TS 614 «Motorlu Araçlar Hidrolik Fren Donanımı için İkaz Işıklı Emniyet Cihazları» standardını mecburi kılan 12.11.1968 tarih ve 6/10967 sayılı Bakanlar Kurulu Kararnamesi 20.12.1968 tarih ve 13082 sayılı Resmi Gazete'de yayınladı. Standard, altı ay sonra uygulanmaya başlayacaktır.

Standard, bir pistonlu merkez pompalı ve yalnız hidrolik fren sistemli binenek otomobili, minibüs, otobüs ve hafif kamyonlarda (4 tona kadar) kullanılan ikaz ışıklı fren emniyet cihazlarını kapsamaktadır.

Milletlerarası Tütün Standardı hazırlıkları konusunda TSE'de önemli bir toplantı yapıldı

ALINMASI GEREKLİ TEDBIRLER TESBİT OLUNDU

Milletlerarası Standardizasyon Teşkilatı (ISO) na bağlı 126 numaralı Teknik Komite'nin «Tütün ve Tütün Mamulleri» ile ilgili çalışmalarını gözden geçirmek ve bu konuda memleketimizde alınacak tedbirleri kararlaştırmak amacıyla 27 Aralık 1968 günü Türk Standardları Enstitüsü'nde bir toplantı düzenlenmiştir.

TSE Başkanı Faruk A. Sünter, TSE Ziraat Hazırlık Grubu Başkan Vekilleri Sami Sayrun ve İbrahim Kutlután, Grup üyesi Ömer Buçukoglu, TSE Tütün Teknik Komitesi Başkanı Orhan Özett, Komite üyesi Sadiye Enercan, Tarım Bakanlığı Temsilcisi Sabri Altınak, Tekel Genel Müdürlüğü temsilcisi Samim Aksu ve T. Tütüncüler Federasyonundan Ömer Gürüş'in katıldıkları bu toplantıda, aşağıdaki hususlar kararlaştırılmıştır :

1 — 126 numaralı Teknik Komite'nin 7-9 Ekim tarihlerinde Berlin'de yaptığı toplantı sonuçlarını belirten 13 E sayılı rapor incelenmiş ve aynı konuda Türk Tütün Standardı Teknik Komitesinin hazırladığı mütlâa uygun bulunmuştur.

2 — ISO Teknik Komitesi dokümanında eksik görülen hususların tamamlanmasına ilişkin görüşlerimizin filen gerçekleştirilebilmesi için gerekli teknik ve ekonomik hususların daha ayrıntılı olarak tesbiti ve bunun için Sadiye Enercan ile Orhan Özett'in görevlendirmeleri uygun görülmüştür.

3 — Şark tütünlerinin milletlerarası standartlarını hazırlayacak alt komitenin sekreterlik hizmetlerinin memleketimize verilmesi yolundaki TSE çalışmaları tasvip edilmiş ve konunun olumlu bir sonuca bağlanması bir an önce sağlayacak maddi imkânların elde edilmesi hususunda yapılan görüşmeler sonunda fikir birliğine varılmıştır.

Tütün gibi memleketimizin menfaatlerini çok yakından ilgilendiren bir konunun milletlerarası standartları hazırlanırken, Türk Standardları Enstitüsü'nün bu çalışmalarla aktif bir şekilde katılıması ve yapılması zorunlu olan masraflar için Tekel Genel Müdürlüğü'nün ve tütünle ilgili diğer özel veya resmi kuruluşların TSE'ye yardımında bulunmaları gerekmektedir.

Enstitü personeli yeni yıl münasebetiyle 31 Aralık günü TSE'de toplanarak yeni yılı kutlamışlardır. Yukarıda Enstitü mensupları toplu halde görülmektedir.

KILIÇOĞLU

Sanayi ve Ticaret Limited Şirketi

SERMAYESİ : 15.200.000,—

E S K İ S E H İ R

Kiremit, Tuğla ve Ateş Tuğla Fabrikası

Her Nevi Kiremit, Tuğla
ve Ateş Tuğlaları

En iyi kaliteli mallariyle daima
müsterilerinin emrindedir

ADRES : Posta Kutusu 7
İnönü Caddesi No: 59
Eskisehir

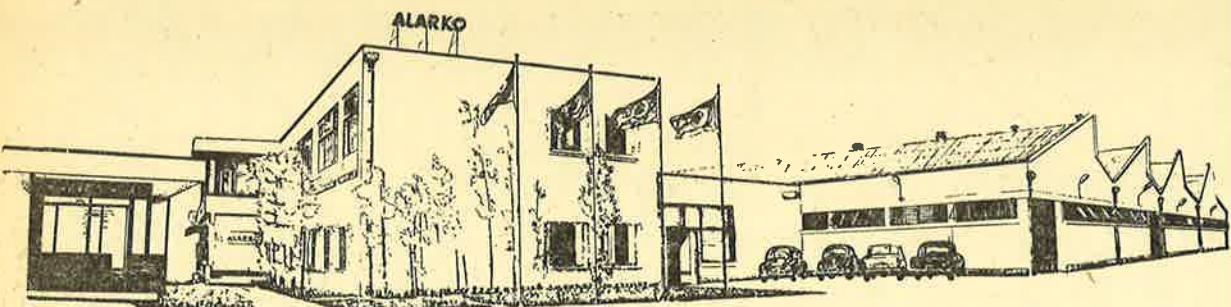
Telgraf adresi : KİREMİT
Telefon No. : 1364 - 2105

Standard — 170

SANAYİ VE TİCARET A. Ş.

ISITMA . KLİMA . SOĞUTMA CİHAZLARI FABRİKASI

Yurt kalkınmasında 43 yüksek mühendis,
550 mütehassis teknisyen ve işçi,
60 memur ve personel ile hizmettedir.

Sanayi ve Ticaret A. Ş.

Tikvesli yolu Topçular - Ramı - İstanbul

Tel : 21 30 76 - 21 26 70 - 21 71 40

Standard — 171

Hayk Değirmencioğlu Firması ile TSE arasında imzalanan marka anlaşmasının imza töreninden bir görünüş

Üçüncü TSE Markası Anlaşması da İmzalandı

**«Heico» ve «Amiral» markalı floresan lâmba balastlarının ilgili Türk Standardlarına uygunluğu
TSE tarafından garanti ediliyor**

Yerli mamüllerimizin, TSE tarafından hazırlanan milli standardlarımıza uygunluğunu belirterek, kaliteli imalatı mümkün kılan TSE Markası anlaşmalarının üçüncüsü, 30 Aralık 1968 günü «Hayk Değirmencioğlu» firması ile Türk Standardları Enstitüsü arasında imzalanmıştır.

«Heico» ev «Amiral» markaları altında florasan lâmba balastları imâl etmekte olan Hayk Değirmencioğlu firma, bundan bir süre önce Türk Standardları Enstitüsü'ne müracaat ederek TS 58 «Floresan Lâmba Balastları» standardına uygun imalât yaptığıne beyan etmiş ve balastların tizerine, TSE Kalite Markasını vurabilme izni istemiştir.

TSE Elektrik Lâboratuvarı yetkililerinin gerek piyasadan alınan nûmuneleler üzerinde TSE Lâboratuvarlarında, gerekse Firmanın İstanbul'daki Fabrikasında yaptıkları titiz incelemeler sonunda, adı geçen balastların standardına uygun olarak imâl edildikleri ve Firmanın, bunu devam ettirebilecek kalite kontrolu tesislerine sahip olduğu anlaşılmıştır.

30 Aralık 1968 günü TSE merkezinde, Firma sahibi ve diğer ilgilileri ile TSE Başkanı Faruk A. Sünter ve TSE yetkililerinin hazır bulunduğu küçük bir törenle imzalanan anlaşmaya göre, Firma, 40 W. lik floresan lâmba balastlarında TSE Markasını kullanabilecek; buna karşılık Türk Standardları Enstitüsü de mamüllerin TS 58'e uygunluklarını, imalât ve satış safhalarında her an kontrol etme yetkisine sahip olacaktır.

Törende kısa bir konuşma yapan Faruk A. Sünter, TSE Markası uygulamalarının önemi ve memleketimiz sanayiine sağladığı faydalara değinmiş, Firmayı kaliteli imalâtından dolayı tebrik ile bundan böyle de çalışmalarına aynı şekilde devam etmelerini dilemiştir. Buna karşılık Firma adına sahibi Hayk Değirmencioğlu da bir konuşma yapmış, dürüst ve ciddî çalışmalarının sonucunu bu şekilde kamu oyuna duyurduğu için Türk Standardları Enstitüsü'ne teşekkür ederek tesislerini, kapasiteleri ve yıllara göre imalât miktarları hakkında bilgi vermiştir.

Bu konuşmalardan sonra Faruk A. Sünter ile H. Değirmencioğlu anlaşmayı imzalamışlardır.

★

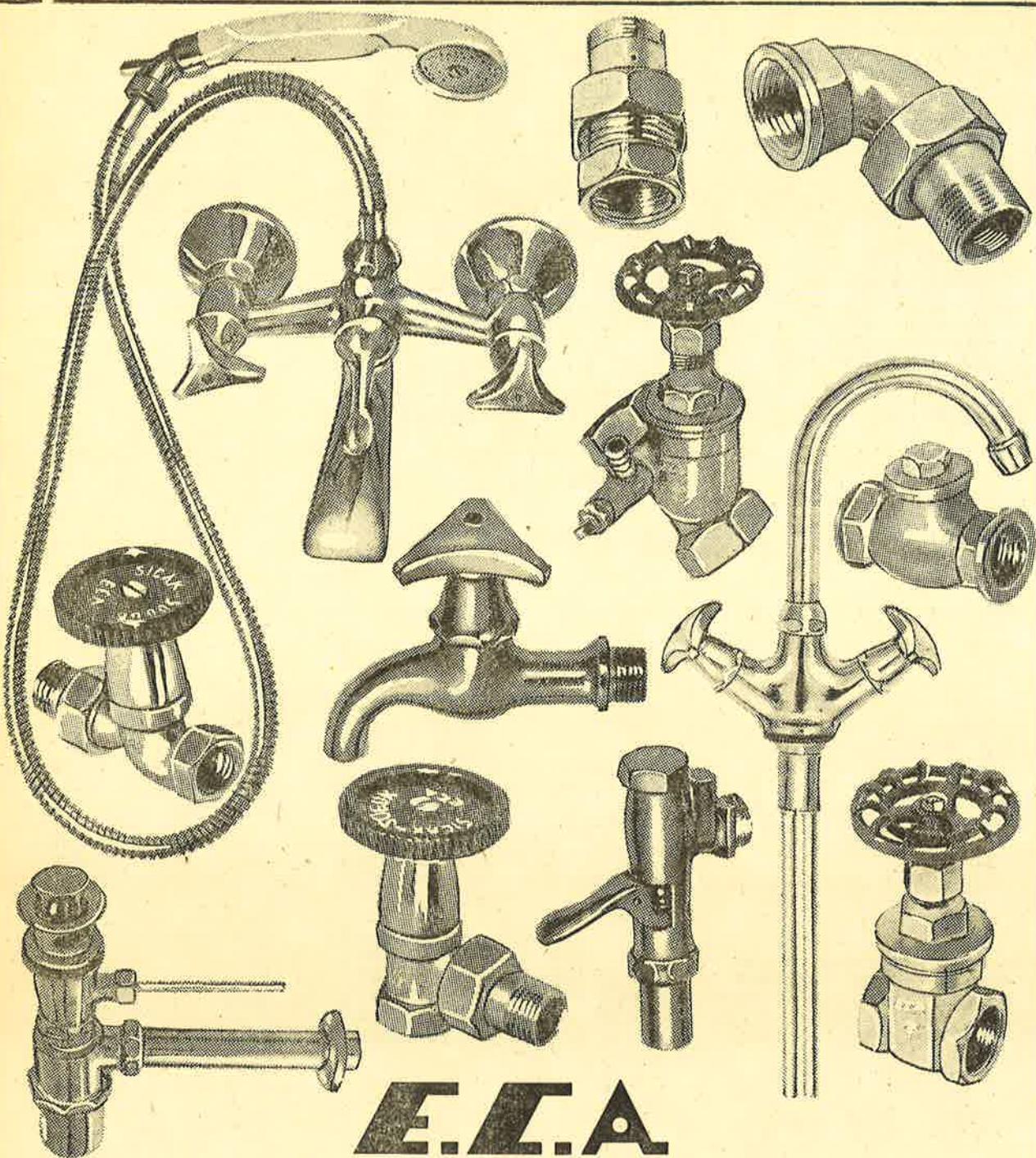
Bilindiği gibi, daha önce yapılan anlaşmalarla, Türk Siemens A. Ş. ile Surtel Kablo San. Koll. Şti. de çeşitli elektrik kablolarda TSE Markasını kullanma hakkını elde etmişlerdir. Bu firmalar da, halen standardlara uygun imalâtlarını başarı ile devam ettirmektedirler.

TSE yetkililerinden öğrendiğimize göre, önlümdedeki aylarda TSE Markası anlaşmaları yapılacak firmaların sayısı hızla artacaktır. Hâlâ TSE Lâboratuvarlarında incelenmeye olan taleplerin arasında, Harry Değirmencioğlu Firmasının 20 W. lik balastları ve çeşitli transformatorları de bulunmaktadır.

STANDARD, bu vesile ile TSE Markası anlaşmalarının ilgili firmalara ve memleketimizin ekonomik hayatına hayırlı olmasını diler.

YENİ YAYINLANAN TÜRK STANDARDLARI

No.	Standardın adı	Fiyatı TL.
TS 591	Beyaz peynir	4.—
TS 595	1000 Volt'un üstündeki Alternatif Gerilimlerde kullanılan geçiş izolatörleri	7.—
TS 635	Deney için kâğıttan numune alma	3.—
TS 636	Kâğıt ve karton deney numunelerini kondisyonlama metodu	2.—
TS 637	Boyalarda kullanılan çinko oksit	3.—
TS 638	Doğal ve sentetik kauçuklarda Shering Disk Viskozimetresi ile viskozite tayini	3.—
TS 641	Birbirleri ile değiştirilebilen traşlı konik cam bağlantı parçaları	4.—
TS 642	Kondisyonlama ve veya deney için standard atmosferler ve standard referans atmosferi	2.—
TS 643	Kok Kömüründe tül tayini	3.—
TS 644	Kömür ve kokta Esckha karışımı kullanarak klor tayini	3.—
TS 645	Kömürde Mineral madde tayini	3.—
TS 646	Kömür ve kokta lietik metodu ile karbon ve hidrojen tayini	6.—
TS 647	Ahşap Yapıların Hesap Yapım Kuralları	8.—
TS 648	Perçin veya Civata (Bulon) İrtibatlı Çelik Yapıların hesap ve yapımı kurallar	8.—
TS 650	Volumetrik Cam kapların yapılma ve ayarlama prensipleri	3.—
TS 651	Kömür ve kokta arsenik tayini	5.—
TS 653	Çeliklerin kimyasal analizleri spektrofotometrik metod ile mangan tayini	3.—
TS 655	Trafik işaretleri boyası	6.—
TS 567	Oto iç lästikleri	15.—
TS 656	Mangan Cevherlerinin Kimyasal Analiz Metodları Metalik Demir Tayini (% 2 ye kadar «% 2 dahil» Metalik Demiri bulunan Cevherlerde Fotometrik Metodla Metalik Demirin Tayini)	2.—
TS 658	Kömürün Gray-King Kok Tipinin Tayini	6.—
TS 659	Organik Yer Döşeme Kaplamaları veya Örtüler Mekanik Aşınma Deneyi Tayini	10.—
TS 665	Maden Kömürü Küllinde Fosfor Tayini	4.—
TS 675	Prese Kapı Kanatları	31.—
TS 677	Yumuşak Lehimler	7.—

E.C.A

**Kalorifer ve sıhhî tesisat
malzemesi olarak
bütün ihtiyaçlarınızı karşılayan
yegâne markadır!**

TSE Hazırlık Gruplarında

ELEKTRİK :

- ★ «Yalıtkanlık Düzenlenmesi» standarı tasarısı, yakında ilgili yerlerin mütalâaları alınmak üzere gönderilecektir. Tasarı üzerinde halen, Hazırlık Grubu tarafından olgunlaştırma çalışmaları yapılmaktadır.
- ★ TS 630 «Akım Cinsi, Dağıtım Sistemleri, Bağlantı Şekilleri ve Devre Elemanları için Sembol Şekiller» standartının 2 ncı ek tasarısı ile «Kablo ve Kablo Teçhizatı Darbe Gerilimi Deneyleri» tasarısı Teknik Kurul'a sunulmuştur.

İNSAAT :

«Portland Çimentosu Kimyasal Analiz Metodları» tasarısı Teknik Kurul Alt Komitesinde görüşülmüşdür; yakında Teknik Kurul'a sunulacaktır.

KİMYA :

«Yüksek Kalite Sülfürük Asit», «Teknik Sülfürük Asit» «Oleum (Dumanlı Sülfürük Asit)», «Aktümlâtör Asidi» ve «Klor» tasarıları tamamlanarak Teknik Kurul'a sunulmuştur.

LABORATUVAR :

- ★ «Mangan Cevherlerinin Kimyasal Analiz Metodları Krom Tayini», «Çelik ve Dökme Demirin Kimyasal Analiz Metodları - Kükkirt Tayini», «Kok Analiz Nümunesinde Rutubet Tayini», Plastikler : Poliamidlerin Seyretilik Çözeltilerde Viskoze Sayısının Tayini» ve «Plastikler : Poliamidlerde Ekstrakte Edilebilen Maddeler Yüzdesinin Tayini» standard tasarıları Teknik Kurul'a sunulmuştur.
- ★ «Taş Kömüründe Toplam Rutubet» tayini ve «Plastikler : Poliamidlerin Derişik Çözeltilerde Viskoze Oranının Tayini» standard tasarıları ise yakında Teknik Kurul'a sunulacaktır.

MADEN :

- ★ Teknik Komiteleri tarafından tamamlanan «Madenlerde İhraç Sistemlerinde Kullanılan Çelik Kabloların Muayenesi» ve «Maden Ocaklarında Kullanılan Patlayıcı Maddeler» Tasarıları Hazırlık Grubunda görüşülmektedir.
- ★ ISO Rekomandasyonlarından yararlanılarak hazırlanan «Kömürün Potada Şişme Sayısının Tayini» Kayalarda Delik Delmede Kullanılan Ortası Delik, Altıgen Kesitli Matkap Ugları» ve «Ortası Delik ve Altıgen Kesitli Çelik Matkap Çubuklarının Dövme Başlık Burguları» tasarıları yakında Teknik Kurul'a sunulacaktır.

MAKİNA :

«Ana Yakıt Tankı (Bina Dışı)» ve «Genleşme Depo-su» tasarıları, Hazırlık Grubu tarafından olgunlaştırılmakta olup, yakında Teknik Kurul Alt Komitesine sunulacaktır.

TEKSTİL :

- ★ ISO Rekomandasyonlarından yararlanılarak hazırlanan «Ham Pamukta Test İçin Nümune Alma Metodu» ve Tek Lif Uzunluklarını Ölçmek suretiyle El-yaf Uzunluğunun Tayini» tasarıları yakında Teknik Kurul'a sunulacaktır.
- ★ «Boyalı ve Baskılı Tekstil Mamullerinin Klorlu Su-Ya Karşı Renk Hasıklarının Tayini ve «Tekstil Maddelerinin Ticari Nemliliği tasarıları Hazırlık Grubunda olgunlaştırılmaktadır.
- ★ Boyalı ve baskılı tekstil mamullerinin «Soda ile Yıkama Hasığının Tayini» ve «Hipoklorür Hasıklarının Tayini» tasarıları yakında mütalâaları alınmak üzere ilgili yerlere gönderilecektir.

MÜTALÂALARı ALINMAK ÜZERE İLGİLİ KURULSLARA GÖNDERİLEN STANDARD TASARIHLARI (*)

ELEKTRİK :

- Ev Tipi Elektrik Fırınları

İNSAAT :

- Doğal Yapı Taşları Deney Esasları
- Beton Karışımı Hesap Esasları
- Yapı ve Mekân Elemanlarının sınıflandırılmaları ve Boyutları ile ilgili kavramlar
- Yapı Endüstrisinde Modüler Koordinasyonu

KİMYA :

- Amonyum Klorür

MAKİNA :

- Metrik Vidalı, Dörtköşe ve Çekiç Başlı Civatalar
- Kaynaklı Düz Boru Flanşları
- Destekli Gevşek Boru Flanşları

METALURJİ :

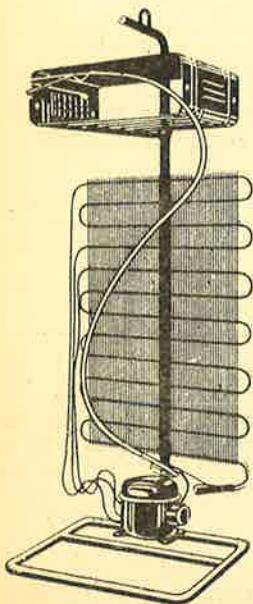
- Demir ve Çeliklerin Sınıflandırılması.

(*) Bu tasarılar hakkında görüş ve fikirlerini bildirmek isteyenler en kısa zamanda Ankara, Necatibey Caddesi 118 deki TSE Merkezine başvurmalıdır.

Memleketimizin elektrik cihazı ve ev aletleri sanayiinin ihtiyaçlarına
cevap vermek üzere

TÜRK GENERAL ELEKTRİK ENDÜSTRİ A.Ş.

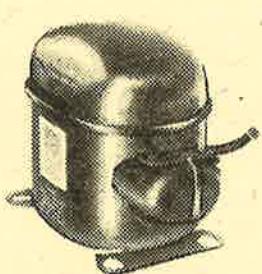
Türkiye'nin özel şartlarına göre geliştirdiği,
BEYNELMİLEL KALİTEDEKİ imalat çeşitlerini iftiharla sunar:

KOMPLE SOĞUTUCU ÜNİTELER

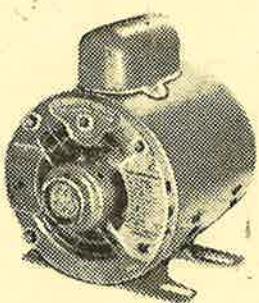
(Ev tipi buzdolapları için)
**SOĞUTUCU ÜNİTE
ELEMANLARI**

(Evaporatörler, Kondenserler,
Eşanjörler)

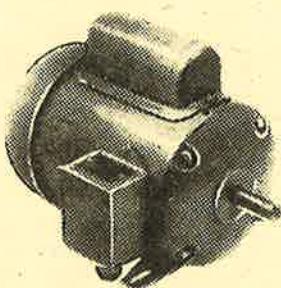
KOMPRESÖRLER

(75 Kcal/saat 525 Kcal/saat)
Hermetik (tam kapalı) ve
Freon 12 alçak ve yüksek e-
vaporatör basınçlarında ev
tipi buzdolapları, su soğutu-
cuları, şişe nem gidericileri,
şişe soğutucuları v.s., tatbi-
katlar için.

ÖZEL TATBİKAT MOTORLARI:

- Çamaşır makineleri,
yıkayıcı motorları
- Çamaşır makineleri,
sıkıcı motorları
- Konvektör fan motorları
- Aspiratör motorları
- Aksiyal fan motorları v.s.

GENEL MAKSAT MOTORLARI:

- Monofaze yarı kapalı, burç
yataklı motorlar (1/6-3/4) HP
(Özellikle ticari buzdolap kom-
presörleri ve sessiz çalışma is-
teyen tatbikatlar için)
- Monofaze ve trifaze tam ka-
palı, cebri soğutmalı, rulman
yataklı motorlar
1/4-3/4 HP 1425 d/d 220/220 V.
tek fazlı kondansatörlü.
1/2-1 1/2 HP 1425 d/d 220/380 V.
1/2-1 1/2 HP 2850 d/d 220/380 V.
1/2-3/4 HP 950 d/d 220/380 V.

EMAYE BOBİN TELLERİ:

0,29 mm.'den 1,30 mm.'ye kadar (135°C sıcaklıkta
çalışmaya dayanıklı, hermetik kalite)
Özel ihtiyaça göre, makara veya kova içerisinde
kan-
gallar halinde teslim edilebilir.

BAKIR KAPLI ÇIFT KATLI ÇELİK BORULAR

(3/16-1/4 parmak)

- Kondenser imalatı
 - Dönüş boruları
 - Otomobil sanayi fren-hidrolik sistemleri v.s
- Her türlü tatbikat problemleriniz için teknik servisimiz
emrinizdedir.

GENERAL ELECTRIC

Elektrikte en büyük isim

TÜRK GENERAL ELEKTRİK ENDÜSTRİ A.Ş.
Topkapı - İstanbul Tel: 21 19 47 - 21 30 55

B. AMERİKA'DA ULUSLARARASI ÖLÇÜ STANDARDLARINA GEÇİŞTE GELİŞMELER

BİR, İKİ YIL İÇİNDE DÜNYA'DA TEK BİR ÖLÇÜLER SİSTEMİNİN UYGULANACAGI UMULMAKTADIR

Muzaffer UYGUNER

1964 yılında, bilimsel haberleşmeyi ve anlaşmayı kolaylaştırmak amacıyla, National Bureau of Standards, Uluslararası Birimler Sistemi'ni uygulamaya başladı. O tarihten bu yana, Bureau'nun bütün yayınılarında ve yazılarında bu sisteme yer verilmektedir.

Bu sistemin tam uygulanabilmesi için bir geçiş döneminin zorunluğunu kabul eden Bureau, bir de Komite kurdu. Bu komite, geçiş ile ilgili sorunları kendi içinden ve dışından bilim adamlarıyla işbirliği yaparak tesbite girdi. Bu komitenin böylece yaptığı çalışmaları sonunda, geçiş döneminde Bureau'nun izleyeceğil politika ortaya konuldu.

Geçiş döneminde incelenenek politika, biri esas veriler ve ikincisi de betimli (tavsiyi) veriler olmak üzere iki bölümde ele alınmıştır. Bu paralel olarak uygulanacak yöntem de ayrı ayrıdır. Esas veriler, çalışmaların miktarla ilgili sonuçlarını yorumlamakta yardımcı ve yol gösterici olmaktadır. Bilimsel sonuçların bilimsel bildirilerle açıklanması ve teknik bilgilerin kâğıda dökülmesi bu birimlerle mümkün olabilir ancak.

Betimli veriler ise düzenlenmemeyi, çevreyi, cihazların boyutları ile biçimlerini ve sonuçların hesabında ya da gösterilmesinde kullanılmayan benzer ölçüleri betimler.

Yapılan çalışmaların sonuçları, teknik yazarların yararlanmaları için yarınlmıştır. Resmi olduğu bildirilen ölçü birimlerinin adları ve sembollerini söylece gösterilmiştir :

Birim	Sembol	Birim	Sembol
metre	m	Watt	W
kilogram	kg	coulomb	C
saniye	s	Volt	V
amper	A	ohm	Ω
kelvin (1)	K	farad	F
candela	cd	Weber	Wb
radian	rad	henry	H
steradian	sr	tesla	T
hertz	Hz	lumen	lm
newton	N	lux	lx
Jul	J		

Bunlara yardımcı olmak üzere tesbit ve kabul edilen ölçü birimlerinin adları ve sembollerini ise söyleyelim:

Birim	Sembol	Birim	Sembol
Curie (2)	Ci	gram	g
Celsius derece (3)	°C	mho	mho
mol	mol	siemens (4)	S

Ondalık alt ve üst katları gösteren örnekler ise aşağıdaki cetvelde gösterilmiştir :

Alt ve Üst katlar	Önek	Sembol
10^{12}	tera	T
10^9	giga	g
10^6	mega	M
10^3	kilo	k
10^2	hekto	h
10	deka	d
10^{-1}	desi	d
10^{-2}	santi	c
10^{-3}	mini	m
10^{-6}	mikro	μ
10^{-9}	nano	n
10^{-12}	piko	p
10^{-15}	femto	f
10^{-18}	atto	a

Mili mikro gibi bileşik örnekler kullanılmamaktadır. Bunların mahzurlu olduğunu belirtlimiştir.

Tesbit olunan esaslerde, öbür alanlardaki ölçü birimleri ile sembollerini de gösterilmiştir. «Madde miktarı» (quantity of matter) birimi üzerinde çalışmaktadır. Bilindiği gibi, ISO, bunu «mol» olarak kabul etmiştir. Uluslararası Sistem ile ilgili bulunan «Mho» ile «siemens» için de henüz bir karşılık terim bulunamamıştır. Uluslararası Işıklendirme komisyonunda «metre kareden candela» karşılığı olarak kabul olunan «nit» (sembolü nt) için de henüz bir karşılık terim bulunamamıştır. Bunun gibi,

Uluslararası Sistemin «viscosity» (metre kareden newton - saniye) ile «kinematik viscosity» (metre - saniyede kilogram) için de henüz kısa bir terim bulunamamıştır.

«Kiloangstram» ve «kübik angstrom» gibi yapmacık buluşlar ise gereksiz görülmekte ve uluslararası sisteme uyulması daha yararlı bulunmaktadır.

USASI'nın 50. nci Yıldönümü'nün kutlandığı sırarda, gelişmede daha başka aşamaların da aşıldığı saniyoruz (*). Ancak, geçiş döneminin gene de bazı çalışmalar doğuracağı, eski metinlerde yer alan ölçü birimleri ile yapılacak karşılaşmalarda bazı güçlüklerin çıkacağı düşünülebilir. Bugün, uzun süre önce katıldığımız bu sisteme rağmen, bizde hâlâ eski ölçülerin kullandığı gerçeği unutulmamalıdır (5). 1782 sayılı Kanuna rağmen yurdumuza sokulan inç sistemi alet ve cihazlarla bazı okullarımızda okutulan ders kitaplarının tasfiyesi sebebiyle konunun bizi de ilgilendiren bir yönü bulunmaktadır.

Uluslararası sisteme dönüş ABD gibi İngiltere ve Commonwealth ülkerinde de günün konusudur. Bir iki yıl içinde dünyanın tek bir ölçüler sisteme yönelme kararına varacağımı söyleyebiliriz.

(1) Bu ad ve simbol termodynamik ısı için de kullanılmaktadır.

(2) 1967 yılında yapılan ağırlıklar ve ölçüler genel konferansında kabul edilmiştir.

(3) «Celsius ısı» için kullanıldığı gibi, ısı farkı için de kullanılmaktadır.

(4) ISO ve IEC tarafından kabul edilmiştir.

(5) Bu konuda bak : Muzaffer Uyguner, Standard ve Kalite adlı kitabı, s. 48-49.

(*) STANDARD'ın notu :

Bu konuda Washington'da bu ay yapılan bir açık oturumda görüşleri gelecek sizimizde vereceğiz.

BİR MALIN UCUZ FİATI
İLE DEĞİL, KALİTESİ İLE
ÖĞÜNTELİDİR

en
ucuz mal
kaliteli olan
maldır...

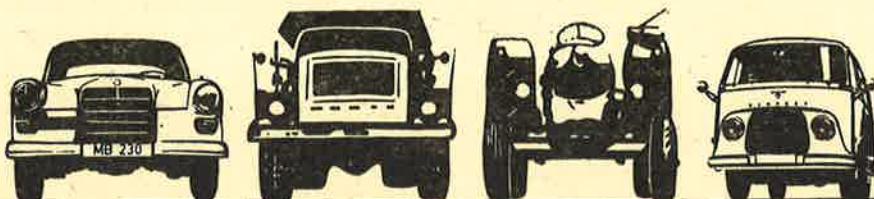
BELCO

Sellülozik boyacı çeşitleri kalitesinin üstünlüğünü Dünya
çapında kabul ettirmiş yegâne Sellülozik boyacı sistemidir.

Komple **BELCO** oto boyacı çeşitleri Imperial Chemical
Industries Ltd. - London firmasının Lisansı altında
Çavuşoğlu Boya Fabrikalarında imal olunmaktadır.

Türkiye Genel Dıştribütörü :

BELSAN BOYA SANAYİ VE TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ
İstanbul, Karaköy Kardeşim Sokak No. 44/3 Telefon : 49 67 10

1969 Programında Standardlar

Programın, İmalat Sanayii Politikası kısmında, Kamu kuruluşlarının ihalelerinde, Türk Standardı yayılmış konularda TSE'den alınacak uygunluk belgesini arayacakları hususu hükmeye bağlanmıştır

Şimdiye kadar olduğu gibi 1969 yılı programında da standardlar konusunda bazı tedbirlerin alınması ve bazı çalışmaların yapılması öngörtülmüştür (1). Her yıl, yapılacak standardlarla ilgili bir çok tedbire yer veren programlardan ayrı olarak 1969 programında bazı önemli noktalara da yer verilmiştir. Bunlardan ikisi, özellikle belirtmesi gereken noktadır. İmalat sanayi politikasında problemler ve tedbirler bölümündeki tedbirler arasında bu kez:

1 — «Henüz standardı tesbit edilmiş ihracat mallarının - talep edildiğinde - alıcı ve satıcı arasında kararlaştırılmış şartnameye uygunluğunu ve kalitesini kontrol etmek amacıyla Türk Standardları Enstitüsü'nce gerekli hizmet imkânları sağlanacaktır.»

2 — «Kamu kuruluşları, ihalelerinde, Türk Standardı yayılmış konularda Türk Standardları Enstitüsü'nden alınan uygunluk belgesini arayacaktır.»

Bunlardan birincisi, 18.9.1965 tarihli Resmi Gazete'de yayınlanan, 24.8.1965 tarih ve 6/5176 sayılı Kararname ile yürürlüğe konulan İhraç Mallarının Nümunesine ve Satış Anlaşmasına Uygunluğunun Denetlenmesine Dair Tütünük'ün uygulanması ile ilgili görtülmektedir. Burada TSE'ye düşen hizmetin, lâbâruvar muayeneleri olduğunu savıyoruz.

İkinci tedbir, TSE markasının uygulanması ile ilgilidir. Standard Dergisinin 12.nci sayısında yayınlanan Talimat'a göre, TSE, standardları yapılmış mamüllerin üzerine markasını koymakta ve böylece mamüllerin kalitesini garanti etmektedir. Bu tedbirler bu uygulamaya daha genişlemekte, kamu kurumlarını ayrı ayrı şartnameler hazırlamaktan ve kalite konusundaki endişe ve şüphelerden kurtulmağa dönük bulunmaktadır.

Programda, tarım ürünlerini ihracatı ile ilgili bölümde (s. 40) söyle denilmektedir:

«İhraç mallarında kalite ve çeşit yetersistliği, tasrif, değerlendirme ve ambalajlama tesislerinin kurulması ve gerekli organizasyonun sağlanamaması nedeniyle toplam tarım ihracatında beklenen artış sağlanamamaktadır.» Bu cümle ile yukarıdaki tedbirler arasında bir paralellik bulunduğuunu belirtmek isteriz. Tarımla ilgili tedbirler arasında pazarlama ile ilgili bulunan, «ihraç edilecek tarım ürünlerinin, ihracat standardlarına uygunluğu sağlanacaktır. Bu amaçla, ihraç yerlerindeki kontrol ve ekspertiz hizmetleri gözden geçirilip gerekli şekilde yeniden düzenlenmektektir.» cümlesi de durumu daha berraklığa kavuşturmaktadır.

Tarım ürünlerinin kaliteli olabilmesi için alınacak tedbirler arasında tohumluğa ilgili tedbir de gözönünde tutulmak gereklidir. Standard öncesi tedbirlerin başında tohumluğun gelmekted olduğunu biliyoruz (2).

Program, tarımsal ürünlerde olduğu gibi mamüllerde de ihracata yönelik standardlara öncelik verilmesini öngörmektedir. İmalat sanayii ile ilgili genel tedbirlerin 13.uncisinde, «standardlaştırma çalışmalarında ihracata yönelen ana mallara öncelik verilecektir.» denilmiştir.

Tütün sanayii ile ilgili tedbirler arasında, «tütün ihracında hazırlanmış bulunan standardlar 1969 yılında yürürlüğe konulacaktır.» denilmektedir. Hentiz bitirilememen bu standardın da öncelikle ele alınması gereği ve gerceği böylece ortaya çıkmıştır.

«Tekstil ürünlerleri arasında dünya pazarlarında standardlaştırma tâbikatı olan mallar için standardlar bir önce hazırlanacak ve bütün mamüllerde teknik özelliğine belirtecek etiketleme uygulamasına gelecektir.» cümlesi de TSE'nin Tekstil Hazırlık Grubuna geniş çapta iş akımına sebep olacaktır.

Basım sanayii tedbiri olarak «basılı evrakin standardlaştırılması çalışmaları program döneminde sonuçlandırılacaktır.» denilmektedir. Bu tedbir yerine getirilir ise hem basılı kâğıtlardaki boyut karmaşıklığı ortadan kaldırıç, hem de baskı makinalarının bir düzene girmesi sağlanmış olacaktır.

Programda ham deri için hazırlanmış bulunan standardların 1969 program döneminde yürürlüğe konulacağına işaret olunmuştur.

Kauçuk sanayii ile ilgili bölümde, «plastik tekerlek sirt geçirme malzemelerine ait standardlar hazırlanarak uygulamaya konulacaktır.» denildiği gibi Plastik Sanayii ile ilgili bölümde de «yurt içinde üretilen yarı mamüllerin standardlarının tesbiti konusunda çalışmalarla başlanacaktır.» denilmektedir. Her iki konu da oldukça geniş ve uzun çalışmaları gerektiren niteliktedir.

Programda, «elektrik makina, cihaz ve malzemelerinden türetimi başlamış ve geniş kullanma alanı olan ana mallarının standardlarının hazırlanması öncelik verilecektir.»

Program, böylece TSE'ye yeni ve önemli görevler vermiş bulunmaktadır.

M. U.

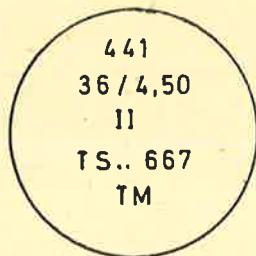
(1) İkinci Beş Yıllık Kalkınma planı 1969 Yılı Programı 12.12.1968 tarih ve 13075 sayılı Resmi Gazetedede yayınlanan 29.11.1968 tarih ve 6/10999 sayılı Kararname ile yürürlüğe konulmuştur.

(2) Muzaffer Uyguner, Tarımsal Ürünlerde Standard Öncesi Tedbirler, Standard Sayı: 75, Mart 1968.

(3) Konunun önemi için bak: Muzaffer Uyguner, Kâğıt boyutları ve bununla ilgili sorunlar, STANDARD sayı: 82, Ekim 1968.

KAVAK TOMRUKLARININ İŞARETLENMESİ

Örnek

Çizelge : 1

BOYLAR

Boy Grubu	Kısa işaretti	Boy (m)
Kısa	K.	1,50 - 2,50 (0,50 m basamak ile)
Normal	N.	3,00 - 5,00 (» » » »)
Uzun	U.	5,50 - 8,00 (» » » »)
Çok uzun	Çok U.	8,50 ve daha uzun (» » »)

Çizelge : 2

ORTA ÇAPLAR

Çap Grubu	Kısa işaretti	Kabuksuz ve Kuruma Payı Düşülmüş Orta Çap (em)
Ince	İn.	21 - 29 (1 cm. basamak ile)
Orta	Ort.	30 - 39 (» » »)
Kalın	Kl.	40 - 49 (» » »)
Çok kalın	Çok Kl.	50 ve daha (» » ») kalın

YENİ Standardlar

- I -

KERESTELİK KARA KAVAK TOMRUĞU STANDARDI

Faruk ÖZDEN

Orman Yüksek Mühendisi

Yurdumuzun ormanı az olan bölgelerinde, özellikle Doğu, Orta ve Güneydoğu Anadolu'da, yapı ahşabı temininde çekilen güçlükler, bu bölgelerde hızla büyütlenen ve iklim koşullarına uyabilecek türlerinin yetiştirmesi fikrini doğurmış, yapılan ekonomik, ekolojik ve edafik araştırmalar kavak ağacı üretiminin, ihtiyacın karşılanmasıında en uygun yol olacağını ortaya koymuştur.

1957 yılında başlayan kavaklıçılık faaliyetleri, kısa zamanda olumlu bir gelişime göstermiş, İzmit'te modern bir Kavaklıçılık Araştırma Enstitüsü ve bu Enstitüye bağlı 8 yerde Kavaklıçılık Araştırma İstasyonları kurulmuş, 86 adet populatum bölgesi ihdas olunmuştur. İkinci Beş Yıllık Plâna göre, 1972 yılına kadar 73 adet populatum daha kurulacaktır. Bunlardan başka birçok kavaklıçılık kooperatifleri ve fidanlıklar faaliyet halindedir. Bu faaliyetler sonunda kavaklıçılığın önemi halk tarafından da benimsenmiş ve kavak üretiminde sürürlü bir ilerleme kaydedilmiştir. Halen üretilen kavak ağacı hakkında istatistik bilgiler mevcut olmamakla beraber 1961 yılında yapılan inceleme ve gözlemlere göre Türkiye'de bölgeler itibarıyle üretilen kavak odunu miktarları aşağıda gösterilmiştir.

Coğrafi	Kara kavaklar	Diger kavaklar	Toplam
	m ³	m ³	m ³
Karadeniz	30 000	12 000	42 000
Marmara	40 000	20 000	60 000
Ege	27 000	7 000	34 000
Akdeniz	25 000	10 000	35 000
İç Anadolu	175 000	12 000	187 000
Doğu Anadolu	50 000	5 000	55 000
G. Doğu Anadolu	90 000	7 000	97 000
Tomlam	437 000	73 000	510 000

Bu miktar kavağı yaklaşıklık olarak 380 000 m³'ü yapı ahşabi olarak; 40 000 m³'ü ambalaj işlerinde; 14 000 m³'ü kibrıt imâlinde ve 5 000 m³'ü kağıt sanayinde; geri kalan kısmı ise çeşitli alanlarda ve yakacak odun olarak kullanılmaktadır. Ayrıca Devlet ormanlarından üretilen 12 000 m³ civarında ka-

vak tomruğu özellikle kibrıt sanayiine verilmektedir.

Özel sektör eliyle üretilen kavakların bir kısmı Orta Doğu ülkelerine ihrac edilmekte iken bugün bu ülkelerin de kavaklıçılığa önem vermeleri sonucunda ihracat gittikçe azalmaktadır. Halen yurdumuzda bir kavak piyasası mevcuttur. Ancak bu piyasa bugün düzenli, olmaktan uzak, mahalli usullere göre işlem gören bir piyasa halindedir. Kerestelik kara kavak tomruğu standardı, sözcü edilen piyasaya belirli esasları getirmek ihtiyacından doğan kavak standardlarının ilkidir. Standard yönünden yapılacak araştırmalar tamamlandıkça gerek yuvarlak yapı ahşabi olarak, gerekse kibrıtlik ve ambalajlık olarak kullanılacak olan diğer kavak standardlarının da yapılması faydalı olacaktır.

TSE Teknik Kurulunun 20.11.1968 tarihli oturumunda kabul edilen Kerestelik Kara Kavak Tomruğu Standardının hazırlanmasında şu hususlar göz önünde tutulmuştur: Kavak yetiştirmeleri tarafından da anlaşılması amacıyla standardda sade bir dil kullanılmasına, esaslarının kısaca verilerek, teferuat tan kaçınılmamasına çalışılmış ve daha önce yürürlüğe girmiş kerestelik meşe, ka-

yın ve yumuşak tomruklar standardlarına paralellik sağlanmıştır. Tasarı, bu işe ilgili 34 yere mütalâaya gönderilmiş ve ayrıca o tarihlerde İzmit'te toplanan Türkiye Millî Kavaklıçılık Kongresinde görüşülmüştür. Verilen mütalâaların ışığı altında tasarı son şeklini almış ve TSE Teknik Kurulunca kabule sayan görülmüştür.

Standardın konusu, kerestelik kara kavak tomruğunu tarifi, kapsadığı kavak, türü kalite sınıfları belirtildikten sonra, kavak tomruklarının boyutları çizelge 1 ve 2 de verilmiş, görüntüsün özellikleri çizelge 3'te açıklanmıştır. Muayene ve ölçme esasları, piyasaya arz sekli, istifleme ve hazırlama esasları standardda yeteri kadar yer almış bulunmaktadır.

Standardın Türkiye Kavaklıçılığına olumlu bir katkıda bulunacağına inanıyoruz.

Geçen sayımızda bu sayfada yayınlanan «Uçuş Külli ve Uçuş Külli Clemintolar» Standardları başlıklı yazımı hazırlayan Sayın Faruk Akbulut'ın soyadı sehven Akbulut olarak dizilmiştir. Düzeltir. Özür dileriz.

İş Adamları

TÜRKİYE İKTİSAT GAZETESİ

Okuyor

Türkiye ve Dünya'da cereyan eden iktisadi olayları yakından takip edebileceğiniz yegâne gazete

TÜRKİYE İKTİSAT GAZETESİ'dir

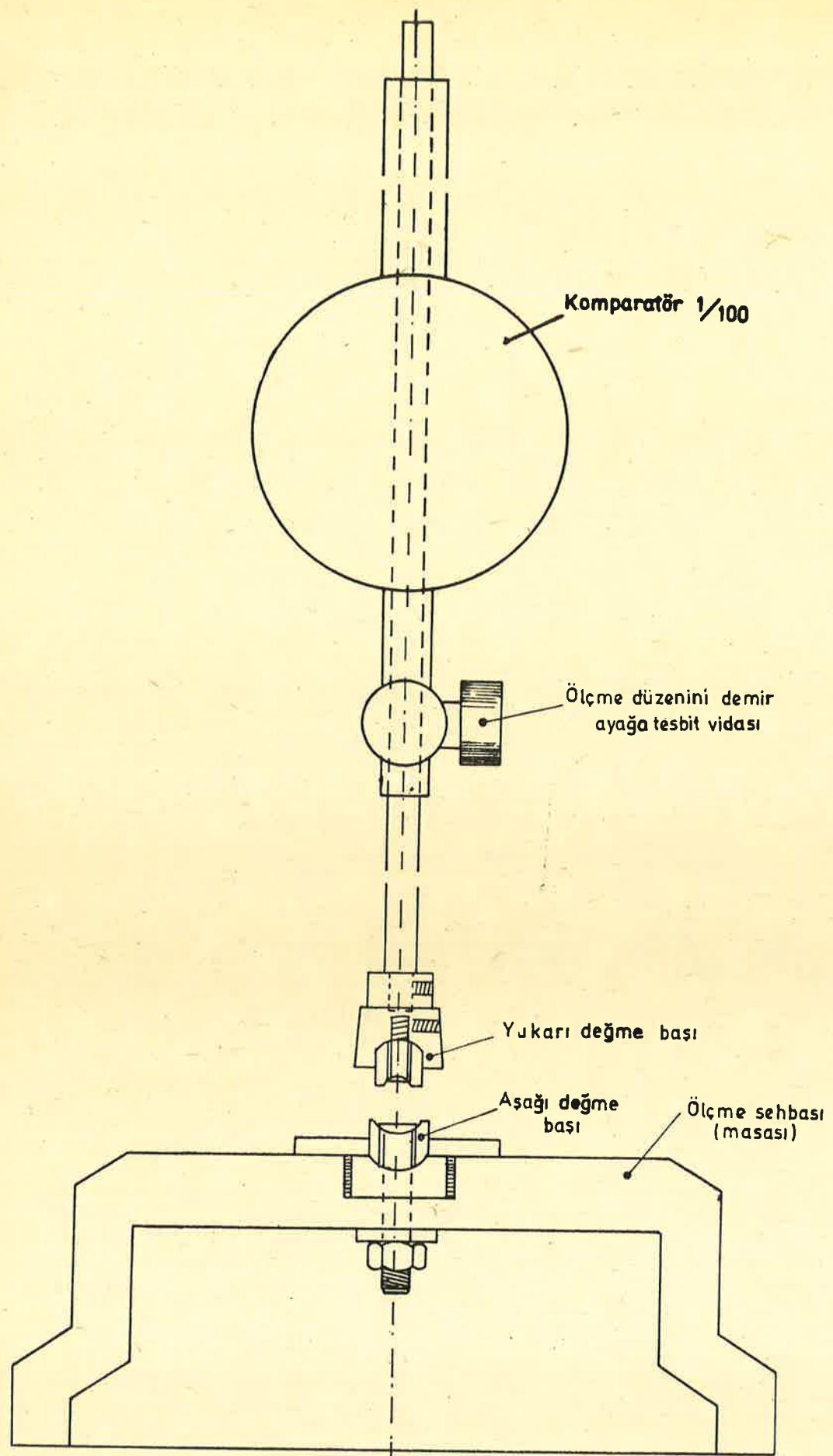
Abone için müracaat :

Karanfil Sokak No. 56, Bakanlıklar - Ankara

Standard — 180

Ölçüler mm dir

Ölçek 1:1.

Şekil:3 Aşınma Numunelerinin Kalınlıklarını Ölçmeye Yarayan Alet

«Organik Yer Döşeme Kaplamaları veya Örtüleri Mekanik Aşınma Dayanımlarının Tayini» Standardı

Dr. Rahmi TOKER

Orman Yüksek Mühendisi

Yer döşeme kaplamaları veya örtüleri; mozaik betonu, çimento sabı, karo simon, mermer, tuğla, alçı ve mağnezit harçları ve toprak gibi mineral esaslı «inorganik»; ahşap, bitkisel ve hayvan-sal lifler ve sentetik maddeler gibi «organik» menşelilerden çok çeşitli şekillerde yapılmaktadır. Bunların bir kısmı, yapıya döküldükten veya bir mamül olarak yerleştirildikten sonra kaynamak suretiyle yapıdan ayrılmaz bir durumda bulunmaktadır. Diğer bir kısmı ise zaman zaman serilerek altındaki döşemeyi örtmekte ve arzu edildiğinde tekrar toplanabilmektedir. Bunlardan birincisine «döşeme kaplaması» ikincisine de «döşeme örtüsü» denilmekte.

Yer döşeme kaplamaları veya örtüleri :

- Üst yüzey görüntüsi,
- Elastikiyetine,
- Üst yüzey sertliğine,
- Basınç ve eğilme dayanımı,
- Hacmini ve şeklini muhafaza etme,
- Mekanik aşınma dayanımı,
- Isıya muhafaza etme veya iletme yeteneğine,
- Sesin yutma veya iletmesine,
- Elektriği iletmesine,
- Zararlılara karşı koymasına,
- Ateşe dayanıklılığına,
- Kimyasal maddelere karşı duyarlılığına,
- Bakım ve temizleme imkânlarının kolaylığına,
- Kontrüksiyonlarının veya yapıya yerleştirilmesinin, basıtlığıne ve ucuzlığına,
- göre değerlendirilmektedir.

Bunlardan her biri ayrı ayrı önem-

li olmakla beraber, mekanik aşınma dayanımı bakımından olan özelliği, bu kullanma yerinde kaçınılmaz bir etken olarak ortaya çıkmaktadır.

Yer döşeme kaplamaları veya örtülerinde aşınma çok çeşitli etkilerle meydana geldiği için bunları birer birer test-bit ve tarif etmek uzun zamandır bera mümkün olmamış, tâyini için ortaya koulan deney metodları ve düzenleri de çeşitli açılardan tenkit edilmiştir. Son zamanlarda Almanya'nın Stuttgart şehri Yüksek Teknik Okulu Laboratuvarında geliştirilen bir metod, Alman DIN Normlarını Hazırlama Komisyonuna benimsenerek 51954 No.lu DIN normu haline getirilmiştir.

Diğer taraftan Enstitümüzce hazırlanan organik esaslı «TS 624 Polivinil Klorür (PVC) Yer Dösemeleri» standartında, belirli deney metodu ile aşınma test-bit edilmişinden ve bu yönde gerçege uygun değerler bulunmadığından, aşınmaya yer verilmemiş ve standardın kabulü sırasında ileride bu nokta üzerinde durulması temenni olunmuştur. İste bu standart geliştirmek ve aşınma konusunda doğacak diğer ihtiyaçlara cevap vermek amacıyla DIN 51954, 50320, 50321 No.lu normlara dayanarak, memleket imkânları da göz önünde bulundurulmak suretiyle «Organik Yer Döşeme Kaplamaları veya Örtüleri Mekanik Aşınma Dayanımlarının Tayini» ne ait deney metodu standartı tasarısı hazırlanmış ve Teknik Kurulun 23.10.1968 tarihli oturumunda Türk Standartı olarak kabul edilmiştir.

Standardda mekanik aşınma, A ve B olmak üzere iki grupta toplanmaktadır.

A grubunda: Önemli yaya trafiğinin bulunmadığı büro ve konutlarda meyda-na gelen orta derecelerdeki aşınma,

B grubunda ise; Dükkan, okul, res-mi daire gişelerin önü gibi yerlerde ti-zelerinde sürütlerek eşya taşınan iş yerlerinin dösemelerindeki aşınma, gözontünde bulundurulmaktadır.

Kapsam kısmında, standartın sa-dece laboratuvara yapılan deneyleri kapsadığı, döşeme kaplamaları veya örtülerini yaya trafiğinin bulunduğu yere yerleştirmek suretiyle yapılan uzun sti-reli deneyleri kapsamadığı belirtilmektedir.

A grubu aşınmalar için, Böhme'nin Aşındırma Diski Metodunun uygulan-ağı kaydedilmekte, deney numunesinin hazırlanmış sekil numune sayısı, aşındırma makinası, aşındırma tozu ve özellik-leri test-bit edilmekte, deneyin nasıl ya-pılacağı ve değerlendirileceği belirtilerek bir rapor örneği verilmektedir.

B grubu aşınmalar için, deney nu-munelerinin hazırlanışı, numune sayısı, Stuttgart aşındırma makinası, hanım a-yakkabısı topuğunun etkisini taklit e-den, bir noktaya basınç yapmaya yara-yan, kaplama veya örtülerin su ile yı-kınması veya silinmesi sırasında karşı-laşacakları etkileri ifade eden gînes-işığı etkisini gerçekleştiren deney düz-enleri, bunlarla deneylerin yapılış şe-killeri, safları bunların hangi sıra ile ya-pılacağı, aşındırmayı yapacak zim-para kağıdının ve köseleinin nasıl seçile-cegi ve muayene edileceği açıklanmakta-dır.

Standardda bundan sonra deney so-nuçlarının matematik metodu ile de-ğerlendirilmesi ve raporda nelerin bulundurulacağı yer almaktadır.

TÜRK STANDARDLARI ENSTITÜSÜ ADINA

SAHİBİ VE BAŞYAZARI : FARUK A. SÜNTER
MÜESSESE MÜDÜRÜ : VELİD İSFENDİYAR
GENEL YAYIN MÜDÜRÜ : M. UYGUNER
MALİ VE İDARI
İŞLER MÜDÜRÜ : METİN KAYAALP
BU SAYININ SORUMLU
YAZI İŞLERİ MÜDÜRÜ : İ. TANER BERKÜN

BASILDIĞI YER

: Türkiye Ticaret Odaları, Sanayi Odaları ve Ticaret Borsaları Birliği Matbaası - Ankara

TELGRAF ADRESİ : STANDARD — ANKARA
TELEFON : 17 91 24
POSTA KUTUSU : 73, Bakanlıklar — ANKARA

İLAN TARİFESİ

Tam sahife 800 TL.	1/2 sahife 450 TL.	1/4 sahife 250 TL.
-----------------------	-----------------------	-----------------------

Kapak içeri ve arka kapak 1000 lira.
İlave renk başına 250 lira fark alınır.

ABONE SARTLARI

ADI POSTA	UÇAK POSTASI
Yıllık 12 Lira	Abone bedeline
6 aylık 6 Lira	uçak postası
Sayısal 1 Lira	ücreti ilave edilir.

Yazilar, Derginin ve yazarin adı anılarak ictibas olunabilir.

Standard Dünyasından Haberler

TSE'de yapılan IEC/TC 54 toplantılarının genel görünüşü

Geçen ay içinde TSE Milletlerarası standartizasyon çalışmalarına sahne oldu

IEC/TC 54 ve 54A Komiteleri Ankara'da Toplandı

54 Numaralı Teknik Komitenin Başkanı Norveçli P. D. Poppe, açılış törenindeki konuşmasını yaparken

Milletlerarası Elektroteknik Komisyonu (IEC) na bağlı 54 numaralı «Ev Tipi Elektrikli Buzdolapları» Teknik Komitesi ile 54 A numaralı «Ev Tipi Elektrikli Klima Cihazları» Alt Komitesi, yıllık toplantısını 2-7 Aralık 1968 tarihlerinde Türk Standardları Enstitüsü'nde yapmışlardır.

Toplantılara, Danimarka 1, Kanada 1, Fransa 7, Hollanda 1, İsrail 1, İtalya 5, İsveç 1, İngiltere 2, A.B.D. 4, Macaristan 2, Japonya 1, ve Almanya 1 delegeli ile katılmışlardır. ISO'nun 86 numaralı «Soğutma» Teknik Komitesi de çalışmalarında gözlemevi bulundurmuştur.

Diğer taraftan, Türk Heyeti ise : Sanayi Bakanlığı, Ege Bölgesi Sanayi Odası, Robert Kolej, İstanbul Ticaret Odası, Özkoçoglu Koll. Şti., Alarko San. ve Tic. A.Ş., Sigma, Profilo, Arçelik, Philips, Singer, General Elektrik firmaları ile Türk Standardları Enstitüsü temsilcilerinden meydana gelmiş bulunuyordu. Toplantılara TSE'den Yönetim Kurulu Üyesi ve Elektronik Hazırlık Grubu Başkanı Prof. Haldun Gürmen, Elektrik Hazırlık Grubu Üye

Türk Delegasyonu

Japon Delegesi

Kanada ve Danimarka Delegasyonları

İsrail Delegesi

İtalya Delegasyonu

leri Kemal Tan ve A. Galip Mutdoğan, Elektrik Lâboratuvarı Müdürü Macit Benice ve Kimya Grubu Lâboratuvarları Müdürü Argun Dağcioğlu katılmışlardır.

2 Aralık Pazartesi günü saat 9.00 da başlayan 54 numaralı Teknik Komite çalışmaları, ISO ve TSE Başkanı Faruk A. Sünter kısa bir «hoşgeldiniz» konuşması ile açılmış ve Teknik Komiteye başarılar dilemiştir. Teknik Komite'nin Başkanı Norgeç'li Mr. Paul Dag Poppe bu konuşmaya cevap verecek, Türk Standardları Enstitüsü yöneticilerine, toplantı organizasyonunun mükemmeliyeti ve kendilerine gösterilen yakın ilgi dolayısıyle Komite Üyeleri adına teşekkür etmiştir.

Bundan sonra başlayan teknik çalışmalarla, önceden hazırlanan günde göre ilk olarak, Teknik Komite'nin geçen yıl Prag'da yaptığı toplantının tutanakları kabul edilmiş, daha sonra, ev tipi elektrikli buzdolapları konusunda hazırlanacak IEC rekomandasyonuna esas teşkil edecek tasarı üzerinde, Teknik Komiteye tiye bulunan çeşitli ülkelerden gelen yazılı ve toplantıda hazır bulunanlar tarafından öne sürülen sözlü mütalâaların görüşülmüşine geçilmiştir.

Bu mütalâalar gereği gibi değerlendiren Teknik Komite, tasarıya son şekli vermeden önce, IEC/TC 61 «Ev Tipi Elektrik Cihazlarının Emniyet Şartları» ev ISO/TC 86 «Soğutma» teknik komitelerinin çalışmaları ile de bir paralellik sağlanması ve sonuçların birbirine uydurulması konusunda Sekreterya'ya yetki vermiştir.

2 ve 3 Aralık günleri sabah ve öğleden sonra oturumlarında yoğun bir şekilde devam etmiş bulunan IEC/TC 54'ün çalışmalarında Türk Heyeti'ne Prof. Haldun Gürmen Başkanlık etmiş ve Heyetimizin gerekli gördüğü konularda yaptığı teklifler coşullukla komite tarafından benimsenmiştir.

(Bu konudaki ayrıntıları, Kemal Tan'ın diğer sütunlarımıza yer alan yazısında bulacaksınız).

Ev Tipi Elektrikli Buzdolapları Teknik Komitesi'nin gelecek toplantı tarihi ve yeri, daha sonra tiye ülkelere bildirilecektir.

★

4 Aralık sabahı başlayan IEC/TC 54 A «Ev Tipi Klima Cihazları» Alt Komitesi toplantıları, Komite'nin Başkanı B. Amerika'lı Mr. R. H. Meyerhans'ın yönetiminde 3 gün sabah ve öğleden sonra oturumlarında devam etmiştir. Alt Komite'nin toplantılarında Türk Heyetine A. Galip Mutdoğan Başkanlık yapmıştır.

Başkan Mr. Meyerhans, TSE'nin mükemmel organizasyonuna işaretle toplantıyı açmış ve hazırlanan IEC rekomandasyonu tasarısı üzerinde görüşmeler başlamıştır.

B. Amerika Delegasyonu

Fransız Delegasyonu

İngiliz Delegesi

Almanya ve Macaristan Delegasyonu

İsveç Delegesi

TSE Başkanı Sünter 54 Numaralı Teknik Komite toplantısını açış konuşması sırasında

Konuların birbirine çok yakın olması dolayısıyla, Alt Komite çalışmalarında, IEC/TC 54'ün aldığı sonuçlardan geniş ölçüde yararlanmak mümkün olmuş ve toplantılar, programlanan süreden daha kısa bir zaman içinde sonuçlandırılmıştır. Tasarruf edilen süre içinde de delegeler Türk Standardları Enstitüsü tesislerini ve laboratuvarlarını gezerek, Enstitütün çalışmaları hakkında bilgi sahibi olma fırsatını bulmuşlardır.

54 A Alt Komitesi gelecek toplantısını, 1970 yılı Mayıs'ında B. Amerika'da düzenlenen IEC Genel Kurulu sırasında yapacaktır.

★

Ankara'daki IEC toplantıları sırasında Türk Standardları Enstitüsü tarafından düzenlenen çeşitli sosyal faaliyetlere ilâve olarak, 8 ve 9 Aralık 1968 günlerinde yabancı delegeler için bir de İstanbul gezisi düzenlenmiş ve misafirler ilk gün İstanbul'un turistik yerlerini gezip görmek; ikinci gün de Profilo ve Arçelik fabrikalarında incelemeler yapmak fırsatını bulmuşlardır.

IEC TOPLANTILARI SIRASINDA

Yerli Buzdolapları ve Klima Cihazları Sergilendi

2 - 7 Aralık 1968 tarihlerinde Türk Standardları Enstitüsü'nde yapılan IEC/TC 54 ve IEC/TC 54 A Komitelerinin toplantıları sırasında, konu ile ilgili mamüllerimizi yabancı uzmanlara tanıtmak amacıyla bir de sergi düzenlenmiştir.

Arçelik, Profile ve Alarko Firmalarının, kendi mamülleri olan çeşitli klima cihazları ve buz dolapları ile katıldı-

ları bu sergi, misafir delegelere toplantı aralarında tahsis edilen istirahat salonunda yer almış ve misafirler, her vesile ile mamüllerimiz hakkında takdirlerini belirtmiş lerdır.

Aşağıdaki fotoğrafta, bu sergiden bir görünüş verilmektedir.

IEC'nin Ankara Toplantıları ve Türk Sanayicilerine Özel Çağrı

Kemal TAN

Elektrik ve Makina Yüksek Mühendisi

IEC'nin 54 numaralı «Ev Tipi Buzdolapları (Household Refrigerators)» ve 54 A numaralı «Oda Tipi Klima Cihazları (Room Air Conditioners)» Komiteleri, 2-7 Aralık 1968 tarihlerinde Türk Standardları Enstitüsünde toplanmış ve çalışmalarını tamamlamışlardır.

International Electrotechnical Commission kelimelerinin baş harfleri olan IEC ile belirtilen organizasyon, Milletlerarası Standardizasyon Teşkilatı (ISO)ının bir kolu olup, her iki organizasyonun da ortak ve en önemli niteliği milletlerarası olmalarıdır. Böylece, «Birleşik Dünya Devletleri» fikrinin teknik alanda olsun, sağlanması amacına doğru başarı ile ilerleyen bu teşkilatın, memleketimiz de üyesi bulunduğuna göre, çalışmaları ve başarıları ile biz de övünlüyor, insanlığın geleceği için bir ışığın parlımasını bu teşkilatta görüyoruz.

Milletlerarası gecerlikte bir standard meydana getirmek, böylece Amerika'lı, Rusya'lı, Afrika'lı, Japonya'lı, hasılı bütün dünya sanayicilerini birbirlerini görmeden biraraya getirmek demek olan bu çalışmaları ne kadar övsek yerindedir. Bu milletlerarası bağ, aynı zamanda ekonomik ve öğretici yönlerden de büyük önem taşımaktadır. Aynı deneylere uyabilen, bir çok yoneli ile aynı özelliklere sahip olan cihazlar yapabilemeyi, insanlar ve insanlık için önemli bir aşama olarak görüyoruz.

★

Bu düşüncelerle Türk Standardları Enstitüsü olarak memnun olurken, IEC'nin Ankara'da tekrarlanmaya başlayan toplantılarına katılan ve az da olsa kendi bilgilerini bu milletlerarası standard tasarılarının hamuruna katan Türk Sanayicilerini, TSE'nin bir mensubu sıfatıyla sevgi ve takdirle selâmlıyoruz. Bu dâvâda da TSE, sanayicimizde yardımcı olabilmiş ise; karşılıklı bir anlaşış içinde Enstitü'yi sanayicinin bir pargası saydırılmış ise kendisini mutlu sayacaktır.

★

Batılı ve uygar insan ne demektir? Bunu, IEC toplantıları vesilesiyle bir kere daha hatırlıyor ve bu alandaki bilgilerimizi biraz daha artırıyoruz. IEC'nin geçen yıl ve bu yıldız toplantılarında bulunan IEC veya ISO'ya tiye tilkelerden gelen sayın delegelerin hepsinin,

birbirinden daha nazik ve en giç problemlerin çözümlenmesinde uyguladıkları metodların daha gelişmiş toleranslarının daha fazla olduğunu görüyoruz. Uyarı insanın en zor problemleri bile, karşılıklı anlaşış ve tolerans ile görüştük, çözüm yollarını bulabileceğinin bir çok örneklerini veren toplantılardan, Türk delegeleri olarak çok şey öğrenmiş bulunuyoruz.

★

Toplantılar, ISO'nun ve Türk Standardları Enstitüsünün değerli ve kızağı anılarında bile güler yüzü olmasına bilen Başkanı Sayın Faruk Sünter'in bir konuşması ve IEC/TC 54'ün Başkanı Sayın Paul D. Poppe'nin bir cevabı ile başlamış ve önce 54 numaralı Teknik Komite'nin çalışmalarına geçilmişdir.

Norveç Delegesi olan Sayın P. D. Poppe'nin standard tasarısının her maddesi hakkında, önceden gelmiş bulunan mütalâaları değerlendirmede gösterdiği maharetini ve toplantı bulunan delegelerin ileri sürdükleri fikirleri tasarımının bünyesine uydurmasındaki kudretini takdir etmemek imkânsızdı.

Standard tasarısının birçok maddelerinde bulunan «besleme gerilimi (the suppl voltage)» deyiminin açıkça birşey anlaşılmadığı için, bunun yerine amacı daha açık ifade edeceğini, «deney gerilimi (the test voltage)» denilmesi; yine, «cycle/second» yerine «Hz» kullanılması gibi ve Madde 16.3'de deney için gevrenin yalnızca $25 \pm 5^\circ\text{C}$ olarak sıcaklığının verilmesi deneylerde yeterli olamayacağından, gevrenin rutubet ve diğer özelliklerinin, ISO'nun ilgili dokümanına uygun olması kaydının standartda yer alması ve bazı noksancıkların düzeltilmesi, bazı yerlerde ifadelerde açıklık verilmesi gibi, Türk delegelerinin tekliflerini büyük bir anlaşışla karşılayan ve değerlendiren Komite, tasarıda gerekli düzeltmeleri yapmış-

Bu ve bunun giib diğer delegelerin de çok değerli tavsiyelerine uyularak tasarıya son şekli verilmiş ve ISO'nun ev elektrik cihazlarının emniyet esasları üzerinde çalışmakta olan Komitesinin alacağı kararlara paralel olarak bu tasarıda da yer verilmesi gereken hussarda Teknik Komite Sekreteryasına yetki tanınarak çalışmalar mümkün olan en olumlu şekilde sonuçlandırılmıştır.

★

Bundan sonra toplantılarına başla-

yan 54 A numaralı Alt Komitenin Başkanlığını, A.B.D. Delegesi Mr. R. H. Meyerhans ve Sekreterliğini de kıvrak zeğası ile bütün delegelerin takdirini kazanan A.B.D. Delegesi Mr. S. D. Hoffmann yapmışlar, olumlu ve hızlı bir çıkışmayı başarmışlardır.

Başkanlık Divanı toplantıları yonetmekte, özellikle 54 numaralı Komite tarafından benzeri bir standart tasarısı üzerinde birçok hususlar karara bağlılığı için zorluk çekmemiştir. Tasarının, 54 numaralı Komite tasarısı ile aynı olan kısımları, «TC 54'de kararlaştırıldığı şekilde düzeltilecektir» tarzında karara bağlandığından, görüşmeler önce tasarılanandan oldukça kısa sürmüştür.

Bu yüzden yabancı uzmanlar, Türk Standardları Enstitüsü Lâboratuvarlarını incelemek ve Ankara'nın özellik arzeden semtlerini, kısa da olsa gezmek ve görmek fırsatını bulabilmişlerdir.

★

TSE, toplantıların sevk ve idaresi, dinlenme işleriyle yazı ve teksir işleri, PTT, rezervasyon ve sosyal hizmetleri, her bakımdan mükemmel bir şekilde başarı ve dikkatle yapmıştır.

Memleketimizde yapılacak benzeri toplantılar ve hatta IEC'nin bize ilgili teknik komitelerinde memleketimizin tam olarak temsil edilmesi ve imalatçılarımızın hem fayda sağlayabilmesi, hem de kendi tecrübe ve bilgileriyle diğer ülkelerde faydalı olabilmesi için ilgili konuları önceden bilmeleri ve bu amaçla bu konularda Türk Standardları Enstitüsü yönetiminde ayrı ayrı birer «Türk Millî Komitesi» teşkil etmeleri; bu komitelerin hazırlanacak bir yönetmeliğe göre çalışmaları gerçekmektedir. Böylece imalatçılarımız, Enstitü ile birlikte, IEC ve ISO'nun bize ilgili standart çalışmalarına, Türkiye'de veya başka ülkelerde yetkili, bilgili ve önceden hazırlıklı olarak katılabilecekler ve kendileri ile ilgili bütün standart çalışmalarından zamanında haber alabilecekler, imalatlarını bunlara uydurabileceklerdir.

Bu vesile ile sanayicimizi, kendi kuruluşları olan Türk Standardları Enstitüsü'ni desteklemeye davet ederken, sınırlı kalkınmada temel unsur olan standartizasyon konusunda, hem Enstitümüze, hem de sanayiimize büyük bir başarı sağlayacağına inancımızı da belliirtmek isteriz.

USA
STANDARDS INSTITUTE

AMERİKA'DA STANDARDIN BÜYÜK PROGRAMLA KUTLANDI

50. YILI

**9-12 Aralık 1968 günleri Washington'da yapılan
çalışmaların bilançosunu aşağıda veriyoruz**

A.B.D. Standardlar Enstitüsü'nün ilk gün toplantısını, USASI'nın Başkanı Francis K. McCune kısa bir konuşma ile açmış ve yabancı memleketlerden gelen davetlileri birer birer topluluğa tanıtmıştır.

Aşında millî bir karakter taşıyan ve A. B. D. Standardlar Enstitüsü (USASI)'nın Genel Kurulu ve Konseyini de içine alan bu toplantılar, milletlerarası bir yön verilmek istenmiş ve bu yolda dünyadan tanınmış standardcılar da davet olunmuştur.

Dünya standartasyon kuruluşlarından bu toplantılar katılanlar arasında, İngiltere'den Mr. H. A. R. Binney, Hollanda'dan Mr. F. F. van Rhijn, Fransa'dan M. R. Frontard, Polonya'dan Mr. Wodzicki, Kanada'dan Dr. J. H. Jenkins, Macaristan'dan Mr. P. Tákacs'in başta geliyordu.

İki milletlerası standardizasyon teşkilatının Genel Sekreterleri, ISO'dan Mr. O. Sturen ve IEC'den Mr. C. J. Stanford da toplantılarda bulunmuşlardır, Almanya'dan Dr. N. Ludwig o günlerde bir ameliyat geçirdiği için özür dileyen bir telgraf göndermiştir.

Bu toplantıların 11 Aralık günü, 50. yılı kutlama törenine ayrılmış, bu müstesna günün şeref misafirleri olarak dâvet olunan ISO ve TSE Başkanı Faruk A. Sünter ile IEC Başkanı Prof. P. Ailleret de törende yerlerini alarak bir konuþma ile bu güne katılmışlardır. (Faruk A. Sünter'in burada yapmış olduğu konuşmayı, komşu sütunlarda veriyoruz).

Toplantının İlk Günü :

Beþ yüzü aşkın delegenin katıldığı

Toplantı zevat, kırsıye gelerek çok kisa konuşmalarla Amerika'da standartizasyon 50. yılını kutlamışlar ve beraberlerinde bu günün hatırlası olarak memleketlerinden getirdikleri hediyeleri takdim etmişlerdir.

Faruk A. Sünter, Paþabahçe Fabrikalarında sanatkârlarımızın Türk motifleri ile hazırladıkları ve Amerika'nın o gün kullanmaya başladığı yeni USASI Sembolü ve TSE Amblemi ile süslenen, ayrıca kutlanmakta olan 50 yılı da belirten bir tabak hediye etmiştir. Daha sonra hediyeler özel bir vitrinde teşhir olunmuş ve Paþabahçe'nin eseri hayranlık uyandırmıştır.

Bu törenden sonra ilk açık oturum, Mr. McCune'un yönetiminde basılmış ve «Hükümet ve Endüstrinin İhtiyaçları Standardlardan Gelecekte Bekledikleri» konusu tartışılmıştır. Bu Panel'e, A. B. D. Kongre tiyesi ve eski Ticaret Bakanlarından Mr. J. E. Roush, Small Business Yöneticilerinden Mr. H. J. Samuels, ve RCA'nın İdari Başkan Vekili Mr. T. A. Smith katılmışlardır. Bu üç seçkin kimsenin, standartizasyonun geleceği hakkındaki ilginç konuşmalarından sonra sorulara gecilmiş ve ilk oturum öğle üzeri kapanmıştır.

Kongreye katılanlar öğle yemeğini

hep birlikte yemiþler ve yemek sırasında «İhtiyaçlı Standardların Tüketici İhtiyaçları ile Baþdaştırılması» konusu etrafından dözenlenen bir paneli izlemiþlerdir. Toplantı McCall's Magazine'in editörlerinden Anna Fisher Rush yönetimi, Başkan L. B. Johnson'un Tüketici İşleri Danışmanı Betty Furness ile Sears, Roebuck and Company'den Hugh L. Ray de konuyu çeşitli yönlerinden ele alan konuşmalarla aydınlatılmışlardır.

Öğleden sonraki ikinci oturumda, çalışmaların en çok ilgi çekici denebilecek oturumu yapılmıştır. «Niçin Metrik Sistem Kabul Edilmelidir?» konusuna ayrılan bu oturumda, Louis Polk Inc.'in Başkanı Louis Polk'un yönetiminde konuşmacı olarak Amerika'lı Senator Claiborne Pell, Kanada Standardları Birliği Başkanı Dr. J. H. Jenkins, SIMCA'nın Genel Direktörü ve Chrysler'in eski Başkan Vekili Harry E. Chesebrough, İngiliz Standardları Enstitüsü Genel Direktörü H. A. R. Binney yer almışlardır. Toplantı yöneten Mr. Polk, aynı zamanda USASI'nın Metrik Sistem Komisyonu Başkanlığını da yapmaktadır.

Bilindiği gibi, ISO'nun da standard sistem olarak kabul etniþ olduğu metrik sisteme geçiş konusunda İngiltere'de ve Kanada'da çalışmalar hayli ilerlemiþ bulunmaktadır. B. Amerika'da da hazırlıkların başladığı şu sıralarda konunun bu şekilde yüksek seviyedeki uzmanlar tarafından tartışılmaması çok ya-

F. A. Sünter Amerika'da ISO ilgilileriyle

USASI'nın yıldönümünü kutlama töreninden bir görünüş

Başkan Sünter TSE'nin hediyeyi
USASI Başkanı F. K. McCune'e
sunarken

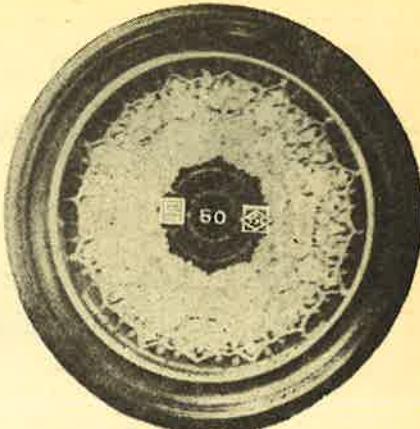
rarı olmuş, Mr. Binney ile Dr. Jenkins kendi tecrübelerinden söz etmişler, SİMCA Genel Direktörü Mr. Chesebrough ise B. Amerika'nın geleceği bakımından metrik sistemin behemehal kabulü gerektiğini belirterek geniş ilgi toplamıştır.

Aynı saatlerde diğer bir açık oturum, «Tüketicilerin Karşılaması» sorununa ayrılmış bulunuyordu. Bu açık oturuma, USASI'nın Tüketiciler Konseyi Başkanı P. J. Flynn'in yönetiminde Amerikan Gaz Birliği'nden C. S. Stackpole, Underwriters Laboratories'ın Başkanı Baron Whitaker ve Mimari Alüminyum İmalatçıları Birliği'nden F. S. Fitzgerald katılmışlardır.

İkinci Gün :

Çalışmaların ikinci gününde de üç ayrı açık oturum halinde özellikle B. Amerika için önem taşıyan konular tartışılmıştır. Sabah oturumunda «İhtiyaç Standardlarının B. Amerika'daki Düzenleyici Kuruluşlar Tarafından Kabulü» konusu ele alınmış ve F. W. Batter'in yönetiminde, B. Amerika'nın onde gelen özel ve resmi kuruluşlarına mensup beş konuşmacı bu panele katılmışlardır.

Aynı gün öğle üzeri oturumunda konu, «Halkın Hizmetinde İhtiyaç Standardları» idi. The Taft-Pearce Manufacturing Co. in Başkan F. S. Blacall, III'ün yönettiği bu toplantıda da International Nickel Co. nin Başkan Ve-

TSE'nin Paşabahçe Fabrikalarında hazırlatıp USASI Başkanına hediye ettiği tabak

kişil F. L. La Que ve U. S. Steel Corp. in Başkan Vekillerinden A. J. Paddock konuşmuşlardır.

Öğleden sonra tartışılmaya başla-
(Devamı 28 ncı sayfada)

ISO Başkanının, USASI'nın 50. yıldönümünde yaptığı konuşma

Sünter, her yıl kutlanacak bir «Dünya Standardlar Günü» teklif etti

Milletlerarası Standardizasyon Teşkilatı (ISO) Başkanı Faruk A. Sünter, Amerika Birleşik Devletleri Standardlar Enstitüsü'nün 50. kuruluş Yıldönümü kutlamak üzere 11 Aralık 1968 akşamı Washington'da düzenlenen yemekte şeref misafiri olarak hazır bulunmuştur.

Yemeğten sonra USASI Başkanı Francis K. McCune, yaptığı konuşmada, 15 yıldan beri millî ve milletlerarası standardizasyon alanında ün yapmış olan ISO Başkanı'nın, Türkiye'nin eski Ekonomi Müsteşarı olduğunu; ISO'dan başka, milletlerarası tarım ürünlerini alanında çalışan Avrupa Ekonomik Komisyonun standardları hazırlayan bölümünde Başkan Vekilliği yaptığı; OECD ve FAO'da memleketini muhafetle vesilelerle temsil ettiğini belirtmiş ve bütün bu tecrübeleri ile şimdî ISO'da, milletlerarası standardizasyon konusunda beklenen hizmetleri başarı ile yaptığı sözlerine ekleyerek Faruk Sünter'i hazır bulunanlara tanıtmıştır. Mr. McCune konuşmasına devamlı, asıl yabancı dili Fransızca olan; fakat hazır bulunanların istekleri tizerine konuşmasını İngilizce yapacak olan ISO Başkanını kırsıya davet etmiştir.

Faruk Sünter yaptığı konuşmada, önce kendisine bahsedilen serefe teşekkür etmiş, Amerika'lı dostlarının 50 yıldan beri standard alanında bir öncü olarak yaptıkları büyük hizmetleri övmüş, kendilerini kutlamış ve yarın için girişikleri başarılı yolda yine dünyaya büyük hizmetler göreceklerinden emin olduğunu belirtiktan sonra. «... şim-

di size müsaadenizle ISO Başkanı olarak birkaç cümle söylemek istiyorum» demiş ve sözlerine şöyle devam etmiştir:

«... Milli seviyede standardizasyon ile uğraşlarımız bizi dünya standardları fikrini ve amacını yamaktan alıkoymamalıdır. Hepimiz millî standardlara olan ihtiyacımız bakımından aynı fikirdeyiz. O halde, milletlerarası standardlara olan ihtiyacımız bakımından niçin aynı fikirde olmamalı? Milletlerarası standardlar dünya ticaretindeki engelleri kaldırarak ve ticareti kolaylaştıracaktır.

Standardizasyonun, dünyanın ilerlemesi için gereklî en sağlam temellerden biri olduğunu, standardların milletlerarası ticarette ve milletler arasında anlaşış doğmasına değerli bir araç bulunduğuunu hepimiz biliyoruz. Milletlerarası seviyedeki çalışmalarımızı hızlandırırsak, kalkınmaka olan ülkelere daha fazla yardım etmiş, her yerde hayat standardlarını yükselmiş ve daha mutlu bir dünya meydana getirmiş oluruz. Bu amaca erişmek için bu fikirleri yaymak ilk işimiz olmalıdır. Gerçekten, bu alanda gerek milî gerekse milletlerarası seviyedeki tanıtma çabalarımız hiç de yeterli değildir. Kamu oyu, bizlerin neler yaptığıni bilmemektedir. Şayet standardizasyonun faydalarnı herkes bileyebilseydi, zamandan ve paradan tasarrufları daha büyük olur, tüketici yararlarının gözetilmesi daha geniş çapta sağlanabilirdi.

Bu bakımdan, standardizasyon anlayışını daha geniş kitlelere ve davranış yoğun olarak yaymak başta gelen görevimizdir.

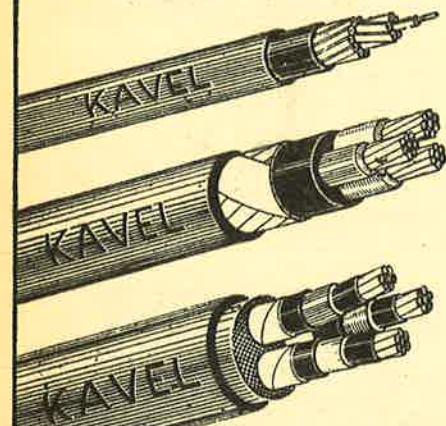
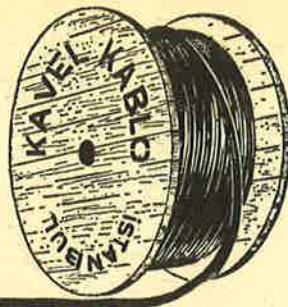
Dünyanın birçok yerlerinden geçen tanınmış standardizasyon ustalarının da aramızda bulunmasından faydalananak bir teklif öne stirmek istiyorum. Bu teklifim kabul edilirse, millî ve milletlerarası alanlarda standardizasyonun en geniş propagandasını, en kolay yoldan yapmış olacağımıza inanıyorum.

Teklifim sudur: Bir Dünya Standardlar Günü kabul ve ilân edelim. Böyle bir gün kabul edersek, topluma hitap eden bütütün yayın araçları ile amacımıza yönelik olacağınız. Güzel bir rastlantıdır ki, bu teklifi Birleşmiş Milletlerin Kurmay Heyetinin Karargâhi olan Amerika Birleşik Devletlerinde yapıyorum. Teklifim burada kabulü, dünyaca benimsenmesi için bu bakımdan ayrıca özel bir önem taşımaktadır.

Akışlar arasında Sünter konuşmasına aşağıdaki cümle ile son vermiştir:

«— Sizi bu düşüncelerle başbaşa bırakırken, bu gece burada, aranızda olmaktan ne kadar bahtiyarlık duyduğumu bir kere daha belirtmemeniz izin vermenizi rica eder, hepiniz standardları vatandaşlarınızın günlük yaşantılarının bir parçası yapma yolundaki çabalarınızda başarılar dilerim.»

KAVEL

- PLASTİK İZOLELİ ELEKTRİK İLETKENLERİ
- YERALTI KABLOLARI
(Yüksek ve alçak gerilim 240 mm² ye kadar)
- EMAYE BOBİN TELLERİ
(0.10 mmØ - 3 mmØ)
- SUNİ DERİ ve YER MUŞAMBALARI

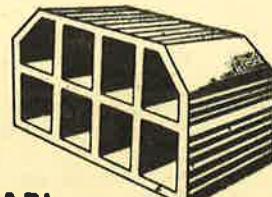
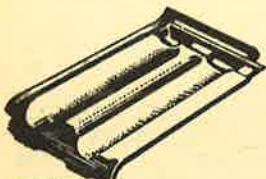
Yeraltı Kablosu NK-NKBA'ya nazaran üstün özelliklerini taşıyan
YVV (NYY) YVMV (NYCY)
YVSF (NYFY) YVMHV (NYCEY)
Kablolarda ve her tip İletkenlerde KAVEL markası standartlara uygunluğun ifadesi ve üstün kalitenin sembolüdür.

KAVEL KABLO ve ELEKTRİK MALZEMESİ A. Ş.
İSTİNDE - İSTANBUL

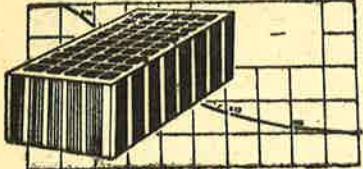
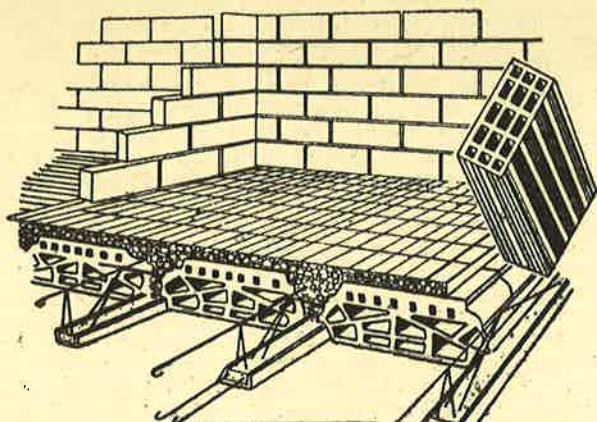
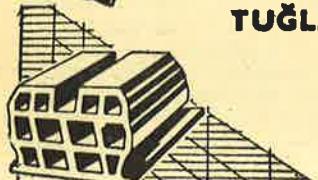
Telefon : 63 34 00 - 63 34 01

Telgraf : KAVELKABLO - İstanbul

Standard — 177

TUĞLA KİREMİT VE ASMOLEN FABRİKALARI

SATIŞ SUBULERİ:

Mecidiî Mebusan Çed. Arhan Satışpazarı - İstanbul
T : 49 80 02 - 44 81 29

KADIKÖY MöhürderFuat Bey Sokak Tales le Hanı kat 1
Kadıköy - İstanbul T : 36 13 42 - 36 48 98

UMUM MÜDÜRLÜK
Mecidiî Mebusan Çed. Arhan
Satışpazarı - İstanbul
T : 49 79 56 49 74 14

Standard — 178

Birleşik Devletler NBS «Millî Standardlar Bürosu» Laboratuvarlarında

**İki yıl içinde yapılan ekler
başka yerlerin tüm yapıla-
rından çok daha fazla**

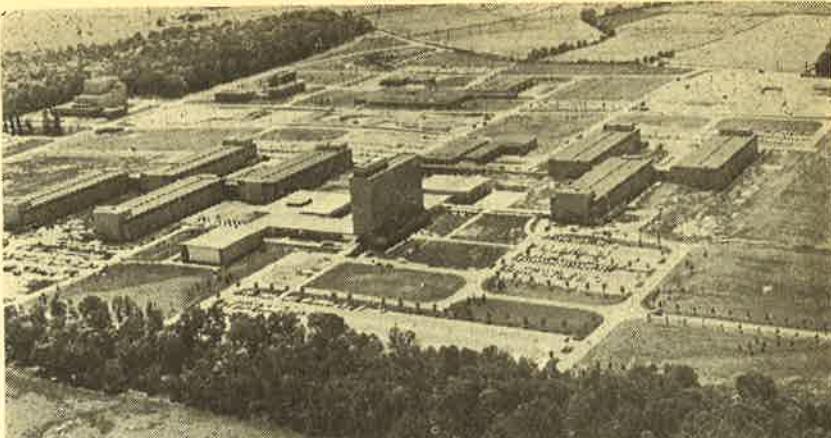
Amerika'da standard çalışmalarının üçüncü yılı kutlama programının üçüncü gününe rastlayan 11 Aralık 1968 Çarşamba günü, toplantılara katılanlar ve yabancı misafirler otobüslerle yarım saat ötede bulunan Gaithersburg'deki NBS'in büyük laboratuvarlarını ziyarete gittiler.

İki yıl önce açılışı yapılan ve 120 milyon dolara (1 milyar 200 milyon lira) mal olan bu dev teşkilatı okuyucularımıza o zaman tanıtmıştık (*).

Bu iki yıl içinde başka yerde her biri kendi başına tüm iki tesis sayılacak bütünlükte yeni eklerle geliştirilmiş bulunan teşkilatin konferans salonunda sabah 9.30'da toplanmış ve Müdür Dr. A. V. Astin'in genel takdim ve hoş geldiniz konuşmasından sonra her laboratuvar bölümü şefi, kendi alanındaki teşkilatı, çalışanların sayısını, yaptıkları işleri, vardıkları ve ilerişi için planladıkları gelişmeleri anlatmışlar ve sorulan soruları cevaplamışlardır.

Saat 13.00'e doğru bu toplantı sona ermiş ve Kafeteryada düzenlenen küçük bir öğle yemeğinden sonra ziyaretçiler dört gruba ayrılarak kendilerine hazırlanan programa göre laboratuvarların birer bölümünü gezmişlerdir.

Birinci gruba ayrılanlar Metroloji ve Enstrümantal binalarını gezmişler

Gaithersburg'deki NBS Laboratuvarlarının genel görünüşü

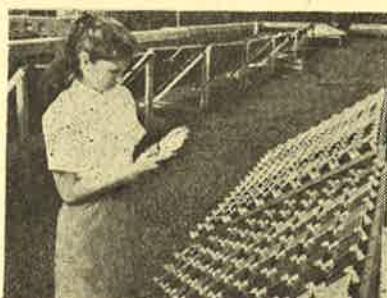
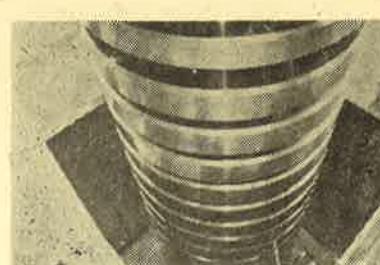
ve (elektronik teknoloji sorunları ile uğraşan) çeşitli kısımların çalışmaları izlemişler, kalibrasyonun önemi hakkında bilgi edinmişlerdir.

İkinci grup «arastırma» binasından işe başlamış ve sonra onlar da Enstrümantal Binasının başka katlarına gelecek incelemelerini tamamlamışlardır. Bu gruba : soğutma teknigi, rutubet, ısı üzerindeki araştırmalar, bunların mühendislikle ilgili gösterilmiş ve yanın söndürmede varılan sonuçlar ortaya konulmuştur.

Üçüncü grup, «Materials» binasında çeşitli mal ve madde üzerinde standardlarına esas olacak araştırmaların yapıldığı yerleri gezmişler ve bilgi almışlardır.

Bundan sonra üçüncü gruba katılınlara, tıstın kolaylıklar sağlayacak şekilde tertenlenmiş olan cam atelyeleri, optik ihtiyaçları karşılayan atelyeler ve seramik, paslanmaz çelik gibi kısımları da kapsayan genel atelye de gösterilmiştir.

Dördüncü grup ise NBS Reaktörü (Devamı 28 ncı sayfada)

NBS Laboratuvarında yapılan çeşitli deneyler

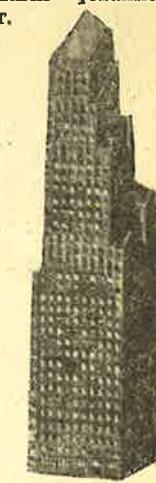
ISO Başkanı Pittsburgh'da

International Technitape'in davetlisi olarak Washington toplantıları sonunda ISO ve TSE Başkanı Faruk Sünter Pittsburgh Endüstri Merkezi'ni ziyaret etmiştir.

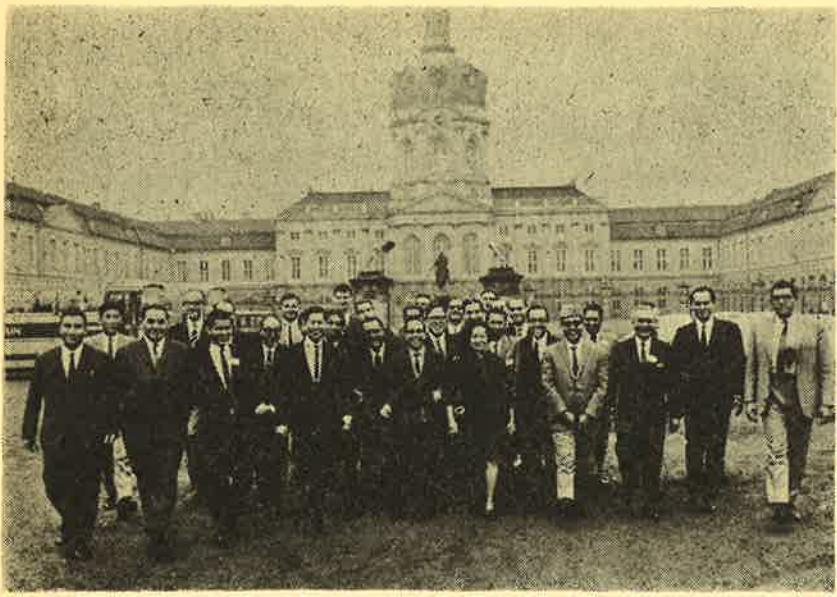
O gün Technitape'e beyanatta bulunan Sünter, Du Quesne Klüp'de tertiplenen ve Koppers, Westinghouse gibi Amerika endüstrisinin ileri gelen firmalarının başkan ve yardımcılarının dâvetli bulunduğu bir öğle yemeğine katılmış ve burada milli ve milletlerarası standardların durumu ve Amerika'nın tutumunu ve görüşü üzerinde tartışılmıştır.

Öğleden sonra Koppers'in Araştırma Laboratuvarları incelenmiştir. Demir ve çelikten başka çeşitli araştırma konuları ile uğraşan bu müazzam ve ileri merkezde bilhassa plastik ve tahta korunması alanlarında iş gören bölgeler, büyük kütüphane, hukuk ve patent direğinde durulmuş ve ISO ile TSE'yi ilgilendiren sorunların çözümüne çalışılmıştır.

Yılda 5 milyon dolar (yaklaşık olarak 50 milyon Türk lirası) bir bütçe ve 350 teknik ve idari personelle çalışan ve yalnızca araştırma ile uğraşan Koppers'in bu bölümünü Faruk Sünter'in ziyareti sırasında şeref direğine bir Türk bayrağı çekmek suretile dostluk gösterisini en ileri bir ölçüye vardırmıştır.

Pittsburgh'de
Koppers'in
Araştırma
Laboratuvarları
Merkezi

Seminere katılanlar toplu halde

«Endüstrileşmenin Bir Aracı - Standardizasyon» Konulu Milletlerarası Seminer Berlin'de Yapıldı

Yapılmakta olduğunu geçen sayımda bildirdiğimiz, «Endüstrileşmenin Bir Aracı - Standardizasyon» konulu milletlerarası seminer, 29 Kasım 1968 günü başarı ile tamamlanmış ve bu seminere Türkiye temsilcisi olarak katılan TSE Laboratuvar Müdürü Argun Dağcioğlu, Almanya'dan yurda dönmüştür.

Almanya'nın Gelişmekte olan Ülkelerine Yardım Vakfı tarafından Berlin yakınlarındaki «Villa Borsig» de düzenlenen seminere Afganistan, Seylan, Milliyetçi Çin, Hong-Kong, Hindistan, Endonezya, İran, Güney Kore, Lübnan, Libya, Malezya, Pakistan, Filipin, Suriye, Tayland, Türkiye ve Birleşik Arap Cumhuriyetinden 28 delege katılmıştır.

mislerdir. Türk Heyetinde ayrıca, Türkiye Çimento Sanayii A. Ş. nden Necati Nemutlu da yer almıştır.

Seminerde 16 adet tebliğ sunulmuş ve standardizasyonun çeşitli yönleri, kalite kontrolu, ambalajlama, nakliye konuları derinligine ele alınarak, geniş çalışmalar ve tartışmalar yapılmıştır.

Delegeler ayrıca, Batı Almanya'nın çeşitli şehirlerindeki Devlet malzeme araştırma laboratuvarlarını ve sanayi tesislerini ziyaret ederek çok faydalı bilgiler edinmek imkânını bulmuşlardır.

Dergimizin bu sayısında A. Dağcıoğlu'nun seminerle ilgili bir yazısını bulacaksınız.

Seminere çalışmalarından bir görünüş

SON DAKİKA

ISO Konseyine seçildik

Milletlerarası Standardizasyon Teşkilatı (ISO) nin Cenevre'deki Merkezinde, Dergimiz baskıya verdiği sırada aldığımız bir telgraf haberine göre, Türk Standardları Enstitüsü, önemlilikdeki üç yıl için ISO Konseyi üyeliğine seçilmiştir.

İkinci defa

Okurlarımızın hatırlayacakları gibi, TSE ilk olarak 1962 - 65 dönemleri için Konseye üye seçilmiştir. 56 üyesi bulunan ISO Teşkilatı içinde 14 üyesi Konseye bir kaç yıl ara ile seçilmiş olmak, ilgili çevrelerde büyük bir başarı olarak nitelendirilmiştir. Her yıl üçte biri yenilenen Konseye bu defa Türk Standardları Enstitüsü ile birlikte İngiltere, İsviçre, Japonya ve Pakistan Enstitüleri de seçilmişlerdir.

DNA Direktörü önemli bir rahatsızlık geçirdi

Alman Standardları Birliği (DNA) Direktörü Dr. N. Ludwig bu ayın başlarında rahatsızlanmış ve önemli bir ameliyat geçirmiştir.

9 - 12 Aralık günlerinde Washington'da kutlanan B. Amerika'da Standardizasyon 50. Yılı Törenlerine dâvetli bulunan ve «Milletlerarası Standardizasyonun Dünya Ticaretine Etkileri» konusundaki açılı oturumda bir tebliğ vermesi programlaştırılan Dr. Ludwig, rahatsızlığı sebebi ile bu toplantılarla bulunamamıştır.

Standardizasyon dünyasının tanınmış sahiyetlerinden olan ve Milletlerarası Standardizasyon Teşkilatının çalışmalarına da aktif bir şekilde katılmakta olan Dr. Ludwig'e, Türk Standardları Enstitüsü adına açılış şifalar dileriz.

Bir Seminar Münasebetile

Standardizasyon Endüstrileşmede Önemli Bir Araçtır

Argun DAĞCIOĞLU

Y. Mühendis
TSE Laboratuvar Müdürü

Batı Berlin'in Kegel Bölgesindeki «VILLA BORSIG» adıyla anılan binada, 6-29 Kasım 1968 tarihlerinde devam etmiş bulunan «Endüstrileşmenin bir Aracı - Standardizasyon» konulu seminerde görüşlenen ve tartışılan konular ve ayrıca Batı Almanya'da ziyaret etmiş bulduğumuz araştırma laboratuvarları ile Sanayi tesisleri hakkında bilgi vermeden önce, bütün bu çalışmalar sonunda edindiğim izlenimleri burada özetlemek istiyorum.

Evet, konumuz «Standardizasyon Endüstrileşmede bir aracı» idi; Batı Almanya'daki Standardizasyon çalışmalarını ve bu konuya verilen büyük önemi yakından izlemek imkânına sahip olduk.

Savaş sonrası Almanya'sında hemen herşey yeniden yapılmış, düzene konmuş ve çalışmaktadır.

Bu faaliyeti yöneten dönemin ne olduğunu anlamak için insan uzun uzun düşünüyor. Benim özetleyebileceğim noktalar sunlar olabilir:

- 1 — Yap denileni yapmak; yapma denileni yapmamak;
- 2 — İşi ehlne vermek;
- 3 — Kişinin kapasitesi oranında kendisinden iş beklemek;
- 4 — Her iş standardına göre ve bu ölçüler içinde yapmak.

Batı Almanya'da standardizasyon en geniş anlamıyla uygulanmakta ve hemen her konuda varlığını hissettirmektedir.

Bu ön açıklamadan sonra esas konumuza gelelim: Seminerde verilen ve tartışılan tebliğler sırası ile şunlar idi:

- 1 — Standardizasyonun tarihçesi, önemi ve gelişmesi.
- 2 — Dinya çapında milletlerarası standardizasyon,
- 3 — Standardizasyonların harmonizasyonu ve Avrupa'daki nizamlar.
- 4 — Milli Standard enstitülerinin kuruluş şekilleri.
- 5 — Tekstil endüstrisinde standartizasyon.
- 6 — Optik alet ve standardizasyon.
- 7 — Standardizasyon yolu ile emniyet.
- 8 — Endüstri standartlarının organizasyonu ve önemi
- 9 — Standardizasyonun adlı yöntemi.
- 10 — Federal Almanya Cumhuriyetinde savaş sonrası ekonomik ve sosyal gelişme,
- 11 — Ahşap işleme makinalarında standardizasyon ve bu aletlere uygulanan doğruluk testleri.
- 12 — Elektrik gücü tevzi sisteminde kullanılan voltaj, şalter ve transformator standardizasyonu.
- 13 — Artan enerji talebini karşılamak için nükleer güç;

Bu konudaki standardizasyon planları.

- 14 — Yükleme araçları alanında standardizasyon,
- 15 — Tatbiki standardizasyon yolu ile kalitenin korunması.
- 16 — Endüstrileşmeye yardım amaçıyla ambalajlama ve nakliyat standardizasyon.

Esas tebliğlerin konularını teşkil eden yukarıdaki çalışmalarдан başka, seminerde katılmış bulunan ve gelişmekte olan ülkelerden gelen delegelerden, aşakidakı konuları kendi aralarında tartışıp, gözlemlerini bildirmeleri için 6 adet çalışma grubu kurmuştur; bunlar:

- 1 — Milletlerarası ve bölgesel standardizasyon,
- 2 — Milli standard kuruluşlarının organizasyonu ve fonksiyonları,
- 3 — Standardizasyon yolu ile emniyet,
- 4 — Standardların adlı yönü,
- 5 — Kalite ve standardizasyon,
- 6 — Endüstri standartları,

Her delegenin bir veya birden fazla çalışma grubunda faaliyet göstermesi ile hazırlanan çalışma grubu raporları, daha sonra genel oturumda gözden geçirilerek, seminer yönetimi ne sunulmuştur.

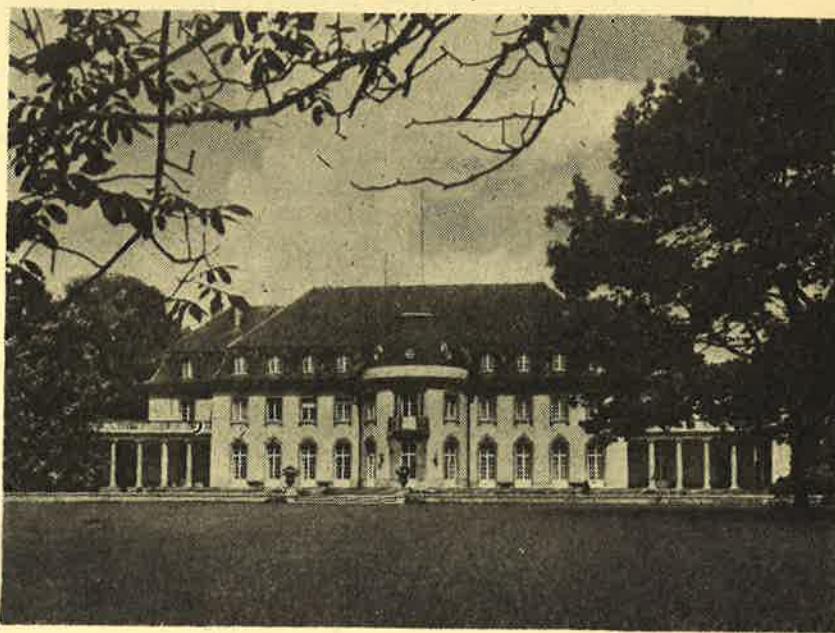
Seminere davet edilmiş bulunan ülkelerin bir kısmında standardizasyon çalışmalarına başlanılmış ve bir hayli ilerlemeler kaydedilmiş olmasına karşılık, bir kısmında bu faaliyetin ancak mahdut seviyede olduğu; diğer bir kısmında ise hentiz bir standardiza-

yon teşkilatı kurulmuş bulunduğu anlaşılmıştır.

Çalışma gruplarından «Milli Standard Kurumlarının Organizasyonu ve fonksiyonları» adlı grupta görev almış bulduğumdan, Türk Standardları Enstitüsü ve çalışmaları hakkında da geniş bilgi vermek imkânı doğmuştur.

Bu arada, standardizasyon kurumları kurmak veya mevcutları geliştirmek arzusunda bulunan bir çok ülkenin delegelerine faydalı olacağı düşünücsesi ile söz konusu ettiğim Sayın Faruk A. Sünter'in ISO/DEVCO için hazırlamış olduğu «Milli Seviyedeki Standard Kurumlarının Organizasyonu» adlı ve A: 13715-1/E sayılı ISO dokümanı büyük ilgi gördüğünden Cenevre'deki ISO merkezinden yeteri kadar getirttilerek üyelere dağıtılmıştır. Gerek seminer sırasında gereksiz çalışma gruplarının çalışmaları sonucunda ortaya bazı gerçekler çıkmıştır. Gelişmekte olan ülkelerin standardizasyon alanında hızlı ilerlemeler sağlayabilmeleri için, bu alanda ileri ülkelerin malzeme, ekspertizlerine ve ayrıca teknik elemanlarının spesifik konularda teknikçe ileri ülkelerin işyerlerinde yetişirilmelerine ihtiyaç vardır. Özellikle standardların hazırlanması ve uygulanmasında esas teşkil eden laboratuvarların kurulması ve mevcut olanlarının da geliştirilmesi gereklidir.

Bu hususların dikkatle ele alınarak seminer yöneticileri tarafından ilgili mercilere intikal ettirileceği ifade edilmiştir.

Villa Borsig binası in genel görünüşü

Standards Institution will be supplied with necessary funds to carry out these services.

2. In biddings held by the public sector, submission of a document to be issued by TSE certifying that items for which Turkish standards have been published comply with the relevant standard will be requested.

The Programme contains in the section concerning exports of agricultural products the following statement «Due to inadequacy of quality and variety, as well as lack of classification, processing and packaging plants and also of the necessary organization, the expected increase in overall exports of agricultural products did not materialize». This statement is in line with the above-mentioned measures. The statement in the Programme in the section dealing with agricultural products to the effect that exportable agricultural products will comply with export standards and that control and inspection services will be reviewed and rearranged throws further light on the point made by the Development Plan in connection with standards.

In addition to agricultural products, the Programme gives priority to standardization in connection with exports of industrial products.

The Programme reports that tobacco standards already prepared by the Turkish Standards Institution will be placed into force in 1969.

The Programme requires that standards for textile products should be completed and that labelling indicating the technical specifications of the product be mandatory. The Programme also envisages standardization of printed matter. The Programme specifies that standards already made for raw hides and skins will be placed into force. In the section pertaining to the rubber industry, the Programme foresees standards to be prepared for rubber materials required in the tire industry. It also foresees standards to be made for the principal products being manufactured in the electrical, machinery, equipment and materials industry.

From the above, it can be seen that the 1969 Programme of the Second Five-Year Development Plan has entrusted important work to the Turkish Standards Institution for the year 1969.

STANDARD FOR POPLAR (*Populus nigra*)

LOGS FOR LUMBER

p. 14-15

Requirements for construction lumber in regions of our country where forests are sparse drew attention to varieties of trees which grow in such regions according to climatic conditions, and the poplar has been selected as the most suitable tree to be cultivated in these regions. The first attempts to increase the number of poplar trees began in 1957 and a very modern Poplar Growing Research Institution was set up in Izmit with 8 research stations attached to it. As a result of these steps 86 populatum regions were established in various parts of the country. Our Second Five Year Plan foresees the establishment of 73 more populatum by the end of 1972.

In previous years poplars were exported to the middle eastern countries but as these countries also attached importance to poplar growing, our exports fell considerably. However, a market for poplars continues to exist in our country.

The first of the standards concerning poplars has been made to regulate the market for poplar logs for lumber. Standards for poplars used in the match and packing materials industry will follow.

The Technical Council of TSE accepted the standard for poplar logs for lumber at its meeting held on 20th November 1968.

STANDARD FOR WEAR TEST OF ORGANIC FLOORING MATERIALS

p. 16-17

The article describes the technical aspects of the standard for wear test of organic materials for flooring, the manufacture of which shows great development in Turkey.

LAST MONTH TSE WAS THE STAGE FOR INTERNATIONAL STANDARDIZATION MEETINGS

p. 18-20

Technical Committee No. 54 «Household Refrigerators» and the Sub-Committee 54 A «Room Air Conditioners» of the International Electrotechnical Commission held their meetings at the Turkish Standards Institution from 2-7 December 1968.

Denmark, Canada, France, Germany, Hungary, Israel, Italy, Japan, Norway, Sweden, the U.K. and the U.S.A. sent delegates to these meetings.

The Turkish delegation, on the other hand, was composed of the representatives of Ministries, Organizations and private companies.

Information about the work of these committees has been given on other pages.

The Turkish Standards Institution arranged several social programs for our foreign guests and also a trip to Istanbul where they had a chance to visit the touristic spots of the City, as well as refrigerator and air conditioner plants.

ANKARA MEETINGS OF IEC

p. 21

The International Electrotechnical Commission's (IEC) Technical Committee 54 «Household Refrigerators» and 54 A «Room Air Conditioners» held their meetings at the Turkish Standards Institution between 2 and 7 December 1968.

IEC is an affiliate of the International Organization for Standardization (ISO) and the most important common characteristic of these two organizations is their being international.

We are pleased that such international meetings are taking place at TSE and also that Turkish industrialists have an opportunity to contribute to such important work.

The delegates participating in ISO and IEC meetings employ more developed methods in solving difficult and delicate problems, and display their ability to handle matters that require a great deal of tolerance.

The meetings were opened with a speech by Faruk A. Sünter, the President of ISO and also of TSE. IEC/TC 54's Chairman Paul D. Poppe of Norway thanked the President for his words of welcome and after this, TC No. 54 commenced its work.

Mr. Poppe was greatly admired for his ability to evaluate the comments received and to adopt the ideas put forward to the spirit of the draft. With the addition of valuable proposals of the delegates the draft for household refrigerators was finalized.

The Chairman of Sub-Committee 54 a was Mr. R. H. Meyerhans of the U.S. At this committee the decision to make the necessary corrections on the draft for room air conditioners parallel to those in the draft for household refrigerators facilitated and shortened the work of this committee. Consequently, our foreign guests found the opportunity to visit the TSE Laboratories and to go sightseeing in Ankara.

THE U.S.A. CELEBRATES 50TH ANNIVERSARY OF VOLUNTARY STANDARDS

p. 22-23

The 50th anniversary of voluntary standards in the United States was celebrated from 9-12 December 1968 at the Sheraton Park Hotel in Washington, D.C.

Although the meetings were essentially of a national character, the General Assembly and Council of USASI holding their meetings during this period, as well known standards makers from all over the world had been invited to attend, the meetings were given an international aspect.

Of the national standards bodies, Mr. H.A.R. Binney of the U.K., Mr. F.F. van Rhijn of the Netherlands, Mr. R. Frontard of France, Mr. J. Wodzicki of Poland, Dr. J.H. Jenkins of Canada and Mr. P. Takacs of Hungary were among the foreign visitors. The international standardization bodies were represented by ISO Secretary General Olle Sturen and IEC General Secretary elect C.J. Stanford, Mr. N. Ludwig of Germany was unfortunately unable to attend due to a sudden illness which necessitated an operation.

At the USASI Annual Dinner on 11 December, ISO President Faruk A. Sünter and IEC President Prof. P. Ailleret were the guests of honour and they both addressed the gathering. (Mr. Faruk Sünter's speech appears in the adjoining column).

On the first day of the celebrations, USA Standards Institute President Francis K. McCune opened the meetings and introduced the foreign guests to the delegates, who each made a short speech, congratulated the U.S. standardizers on the 50th anniversary of voluntary standards, and presented the gifts they had brought. Mr. Sünter presented the plate specially, made at the Paşabahçe Glass Factory, decorated with Turkish motifs as well as with the new emblem of USASI and the «TSE» lozenge.

Following this ceremony the first session began, with Mr. McCune as moderator, with a discussion on what assistance government and industry will expect from voluntary standardization. The panel consisted of Congressman J. Edwards Roush, Administrator of Small Business Administration Howard J. Samuels, and Executive Vice-President of the Radio Corporation of America, Theodore A. Smith.

At the close of the morning session, the delegates were invited to lunch together. In the afternoon, the topic of discussion was «Voluntary Standards to Meet Consumer Needs», with Anna Fisher Rush, the Household Equipment and Automotive Editor of McCall's Magazine as moderator. Other speakers were Betty Furness, President Johnson's Special Assistant for Consumer Affairs, and Hugh L. Ray, Director of Merchandise Development and Testing Laboratory of Sears, Roebuck and Company.

At the second session in the afternoon of the first day, what might be, considered the most topical of the sessions took place. The subject was: «Why Adopt the Metric System?». The moderator was Louis Polk, the President of Louis Polk, Inc., and the panelists were U.S. Senator Clairborne Pell, Dr. J.H. Jenkins, the President of the Canadian Standards Association, Harry E. Chesebrough, the Director General of Simca, and H.A.R. Binney, the ISO Vice-President and Director of the British Standards Institution. As is well known, work to adopt the metric system, which ISO considers as the standard system, has progressed quite considerably in the U.K. and Canada. At a time when the U.S. is also preparing to adopt this system, discussion of the subject at a high level took on greater interest.

At the same time, another panel discussion on the

subject of «Meeting the Challenge of Consumer Needs» was also taking place. The moderator was P.J. Flynn, the Manager of the Merchandise Testing Center of J. C. Penney Company and panelists C.S. Stackpole, Managing Director of the American Gas Association, Baron Whitaker, President of the Underwriters' Laboratories, and Frank S. Fitzgerald, Executive Vice-President of the Architectural Aluminium Manufacturers Association.

On the second day, three different panels were held on subjects of special interest to the host country, i.e., «Adoption of Voluntary Standards by Regulatory Agencies», «Voluntary Standards Serve the Public», and «Does America Need the Occupational Safety and Health Act?».

On 11 December, the third day of the celebrations, the guests were taken on a tour of the facilities of the new National Bureau Standards at Gaithersburg, of which details are given in a separate article.

The same evening, the 50th anniversary dinner was held at the Sheraton Park Hotel. The speaker was Gilbert E. Jones, a Vice-President of the International Business Machines Corporation, and the guests of honour were IEC President, Prof. P. Ailleret and ISO President Faruk A. Sünter. In his address, Prof. Ailleret spoke about the history of and the present situation in the field of international electrotechnical standardization, and stressed the importance that this work is expected to gain in the future.

On the last day of the meetings, an important subject — «Expanding World Trade Through International Standardization» — was discussed by panelists Olle Sturen, ISO Secretary General, Clifton J. Stanford, IEC Assistant General Secretary (and General Secretary elect), William A. McAdams, President of the U.S. National Committee for the IEC, Frans F. van Rhijn, General Manager of Concern Standardization of N.V. Philips, and Archie M. Andrews, Deputy Director of the Bureau of International Commerce of the U.S. Department of Commerce.

At noon on the last day, USASI President Francis McCune held a reception at which the «Howard Coonley Medal» and the «Standards Medal» were presented to this year's prominent figures in the American standardization field.

STANDARD offers its congratulations to the United States on the 50th anniversary of voluntary standards and wishes to express its admiration for the excellent organization of the event.

ADDRESS DELIVERED BY ISO PRESIDENT ON THE 50TH ANNIVERSARY OF USASI

p. 23

ISO President Faruk A. Sünter, who was one of the guests of honour at a dinner party given in Washington on December 11, to celebrate the 50th anniversary of the American Standards Institution, was introduced to the 700 delegates present by USASI President Mr. Francis McCune. In his speech, Mr. McCune gave a short biography of Mr. Sünter and said that the ISO President, who had been well known for 35 years in the world of standardization, was once the Under Secretary of Economy of Turkey, that besides his activities within ISO he had been the Vice President of the European Economic Commission Section which prepared agricultural standards, that he had represented his country on many occasions at OECD and FAO and that with all these activities he was a successful President of ISO. Mr. McCune then invited Mr. Sünter to address the gathering.

Mr. Sünter first expressed his thanks for the honour done to him, praised his American friends' pioneer work in the field of standardization, congratulated

iated them on the occasion of the 50th anniversary of their organization, and expressed his belief that they would continue to obtain outstanding results in the future. He then asked the gathering's permission to address them in his capacity of ISO President, and continued :

He continued :

«Our preoccupation with standardization at the national level should not make us neglect to propagate the concept of world standards. As we are in agreement about the need for national standards, why not be in agreement about the need for international standards? These would greatly facilitate international commerce by removing trade barriers. We know that standardization is one of the firm foundations of world progress, that it is a valuable tool in international commerce, and in understanding between nations. If we increase the pace of our work at the international level, then we will be better able to assist the developing countries, and will have a happier world with a higher standard of living everywhere.

However, the first step in this direction is to propagate these ideas, because our efforts both at national and international level are insufficient. The public is not aware of what we are doing. The savings in time and money and the advantages to the consumer would be greater if everyone knew the benefits of standardization. We must try to advertise the concept of standardization as widely and as often as possible. Taking advantage of the presence here of representatives of many of the world's pioneers in standardization, I would like to launch an idea which I believe will help to propagate the knowledge of standardization all over the world. I propose that we consider having a World Standards Day devoted to the propagation, through mass media, of standardization all over the world. I think that a unanimous decision of this assembly, in favour of such a Standards Day, taken in the United States —the seat of the United Nations Headquarters— would be sufficient to bring about the acceptance of this proposal.

In leaving you with these thoughts may I again tell you how happy I am to be here to-night, and to wish each and every one of you good luck in your efforts to make standards a part of the daily lives of your fellow countrymen.»

AT THE LABORATORIES OF THE UNITED STATES NATIONAL BUREAU OF STANDARDS

p. 25

On the third day of the programme of the 50th Anniversary of American standardization activities, the guests attending the ceremonies were taken by bus to the NBS Laboratories in Gaithersburg.

This giant complex which entered operation two years ago and which cost 120 million Dollars was introduced to our readers at the time.

In the conference room of this organization, to which new giant additions which are in themselves as big as individual organizations have been made during the past two years, Director A. V. Astin welcomed the visitors and the chiefs of departments talked about their present work and future plans.

After lunch at the cafeteria, the guests visited various laboratories in groups.

ISO PRESIDENT IN PITTSBURGH

p. 25

ISO and TSE President Faruk A. Sünter visited the Pittsburgh Industry Center after his Washington

meetings were over upon the invitation of the International Technitape Network.

Mr. Sünter gave a statement to Technitape that day and then attended a luncheon given at Du Quesne Club, of which presidents and vice-presidents of important American industrial companies such as Koppers and Westinghouse are members and during which, discussions centered around such problems as national and international standards and America's attitude to these.

In the afternoon, a visit was arranged to the Research Laboratories of Koppers. At this tremendous and progressive center where a variety of subjects of research are being conducted in addition to iron and steel, sections working on protection of plastic and wood, the large library, the legal and patent sections created great interest.

At the Koppers Laboratories, whose yearly budget is 5 million Dollars, and where a technical and administrative staff of 350 is working the Turkish Flag was hoisted in honour of Faruk A. Sünter.

STOP PRESS NEWS :

TURKEY ELECTED TO ISO COUNCIL

p. 26

On the point of going to press, a telegram received from ISO Headquarters in Geneva announced that Turkey had been elected to the ISO Council for the three-year period 1969—1971.

In addition to Turkey, Japan, Pakistan, and Sweden were elected to replace the outgoing members (Cuba, Finland, India and Ireland), with the U.K. re-elected according to tradition.

SERIOUS ILLNESS OF DNA DIRECTOR LUDWIG

p. 26

Early this month, Mr. N. Ludwig, Director of the Deutscher Normenausschuss, was taken seriously ill, followed by his undergoing an operation. As a result, he was unable to attend the USASI 50th anniversary celebrations in Washington, to which he had been invited as a panelist, and his presence was missed by all his friends.

On behalf of the Turkish Standards Institution, we wish Dr. Ludwig a speedy and complete recovery.

GERMAN SEMINAR ON A TOOL FOR INDUSTRIALIZATION—STANDARDIZATION

p. 26

News of the International seminar held in West Berlin on the above subject is given in this news item.

TELEX SYSTEM AT ISO

p. 28

Preparations for installation of a telex system at ISO's headquarters in Geneva is nearing completion.

The new telex system will facilitate communication among members and the Central Secretariat of ISO and expedite preparation of international standards.

STANDARDIZATION: AN IMPORTANT TOOL FOR INDUSTRIALIZATION

p. 27

The writer of this article tells about his observations at a seminar held in West Berlin on the subject «Tool for Industrialization - Standardization».